

Ældre kortblade og luftfotografier i lokal- og slægtshistorie

**DET KGL.
BIBLIOTEK**
Royal Danish Library

Mette Colding Dahl
Forskningsbibliotekar
Det Kgl. Bibliotek
Lyngby, 2. oktober 2024

I dag:

- Det Kgl. Biblioteks luftfotosamling
- Luftfotografiets vej til succes!
- *Danmark set fra luften*
- Inspiration: *Jagten på et slægtsnavns oprindelse*
- Inspiration: *Historien om en tordensten*

Det Kgl. Biblioteks Luftfotosamling

Arkiver i samlingen

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Ballonfotografi 1890

**DET KGL.
BIBLIOTEK**
Royal Danish Library

København 24. august 1890 / foto. H. C. Ferslew

Flyfotografi 1913

Lod- og skråfotografier

Ca. 1,5-2 mio. lodfotografier

Ca. 2 mio. skråfotografier

Lodfotoarkiver i Det Kgl. Biblioteks Luftfotosamling

- Geodætisk Institut / Hærens Flyvetropper (1921-1939)
- Luftwaffe (1944)
- Basic Cower / USAF (1954)
- Landinspektørernes Luftfoto Opmåling (1961-2007)
- Aerokort (1965-1990)
- Geoplan (1965-2002)
- RAF (1968-1992)
- Scankort (1970-2009)
- Geomasters (1985-1990)
- Jydsk DKC (1992-1994)
- Niras Blom (1999-2005)

Brugen af (historiske) lodfotos:

Oprindelige formål:

- Militære formål / Kortlægning
- Planlægning

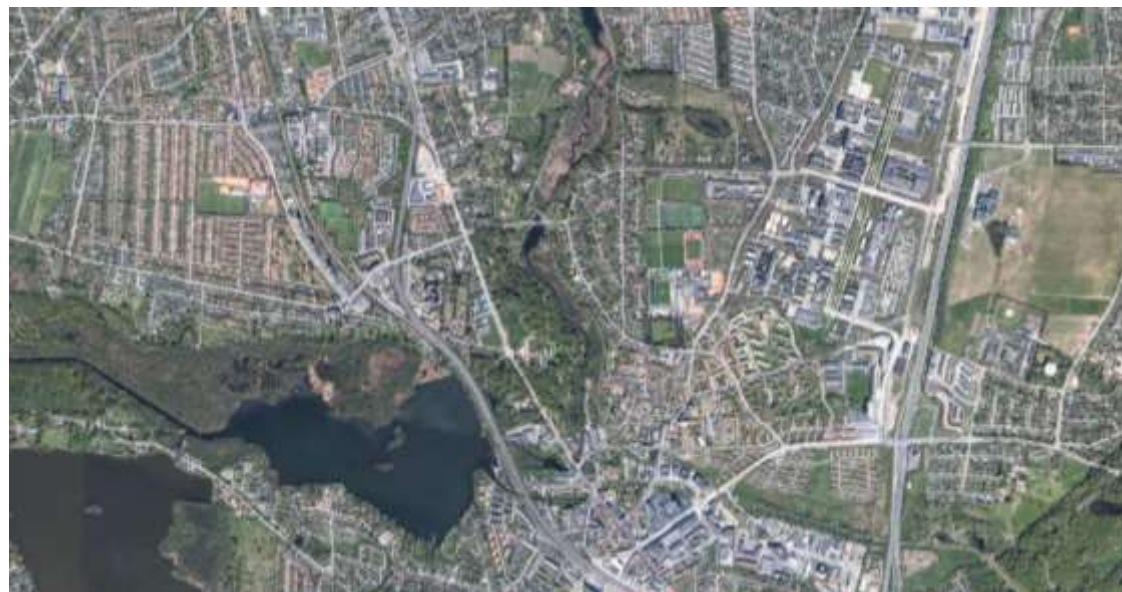
Brugen i dag:

- Planlægning
- Skelsager
- Arkæologiske undersøgelser
- Studier i landskabsforandringer

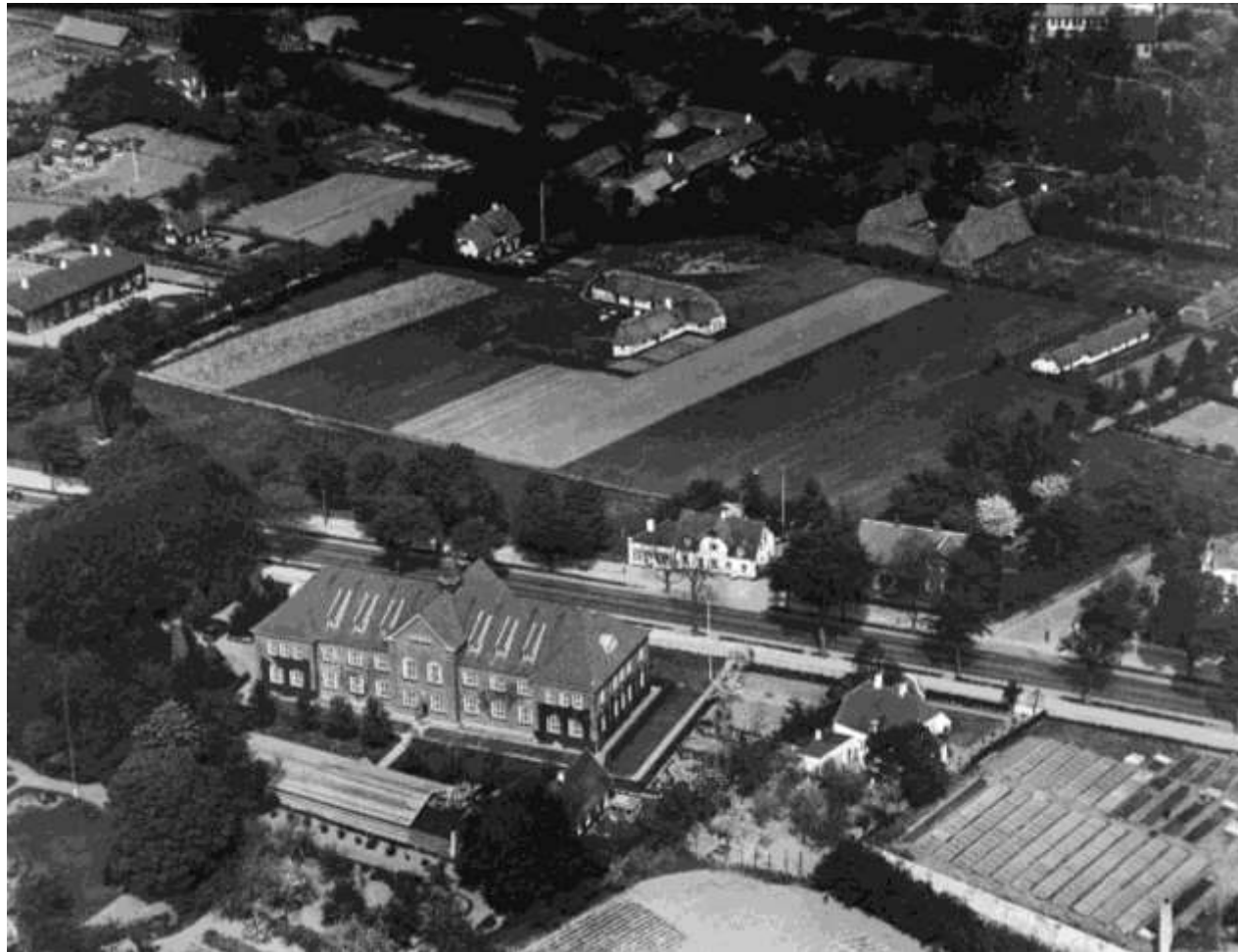
Lyngby

1954 og 2023

Skråfotoarkiver i Det Kgl. Biblioteks Luftfotosamling

- Nordisk Luftfoto (1928-1933)

**DET KGL.
BIBLIOTEK**
Royal Danish Library

Lyngby – Det gamle Landbrugsmuseum

Skråfotoarkiver i Det Kgl. Biblioteks Luftfotosamling

- Nordisk Luftfoto (1928-1933)
- Aero Ekspress (1931-1947)

Skråfotoarkiver i Det Kgl. Biblioteks Luftfotosamling

- Nordisk Luftfoto (1928-1933)
- Aero Ekspress (1931-1947)
- **Nowico (1932-1967)**

Sylvest Jensen Luftfoto (1935-1989)

Viggo Sylvest Jensen (1910-1959)

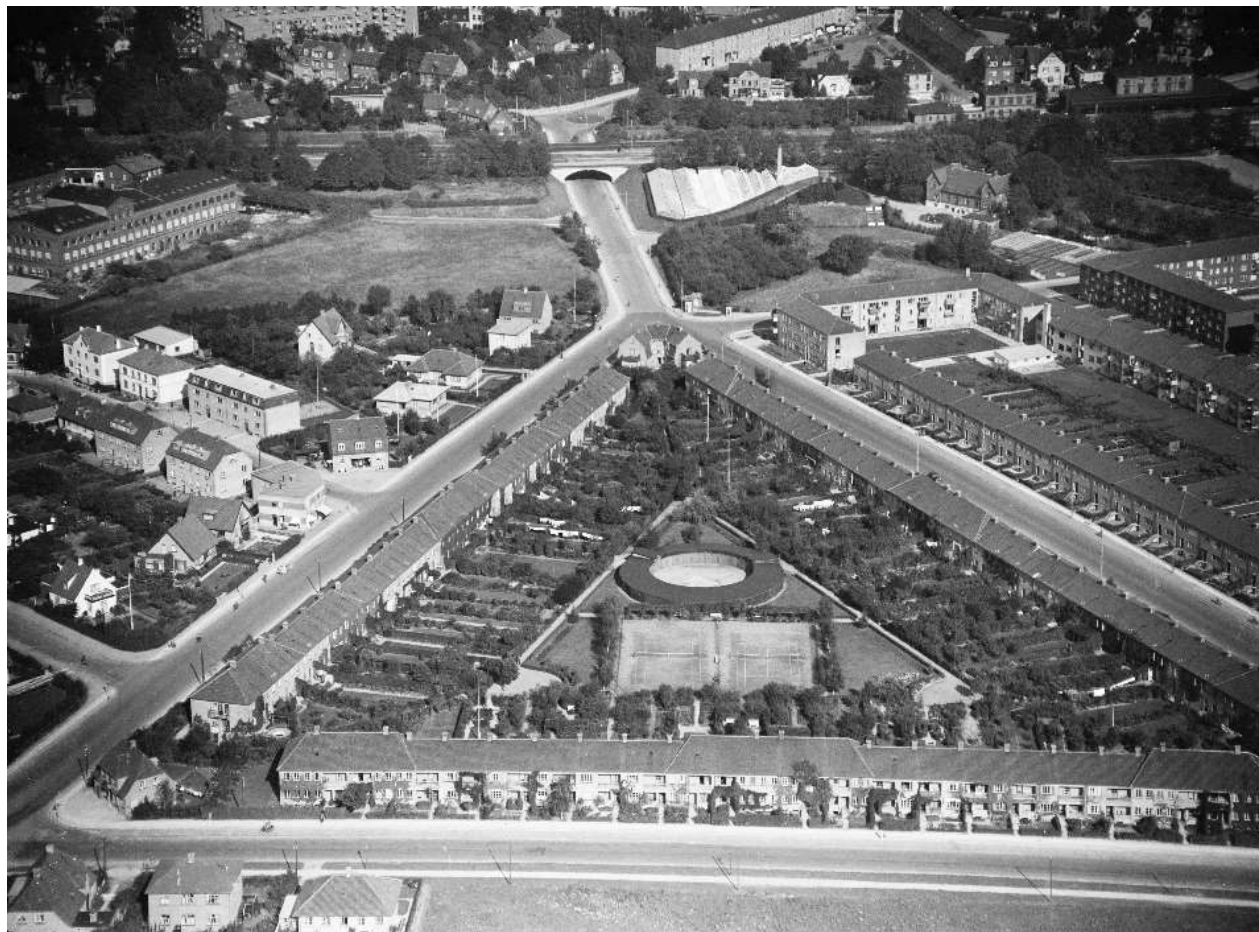

Skråfotoarkiver i Det Kgl. Biblioteks Luftfotosamling

- Nordisk Luftfoto (1928-1933)
- Aero Ekspress (1931-1947)
- Nowico (1932-1967)

Sylvest Jensen Luftfoto (1935-1989):

- NK-serie (1936-1969)

Lyngby, 1936-1939

Skråfotoarkiver i Det Kgl. Biblioteks Luftfotosamling

- Nordisk Luftfoto (1928-1933)
- Aero Ekspress (1931-1947)
- Nowico (1932-1967)

Sylvest Jensen Luftfoto (1935-1989):

- NK-serie (1936-1969)
- L-serie (1936-1950)

Skråfotoarkiver i Det Kgl. Biblioteks Luftfotosamling

- Nordisk Luftfoto (1928-1933)
- Aero Ekspress (1931-1947)
- Nowico (1932-1967)

Sylvest Jensen Luftfoto (1935-1989):

- NK-serie (1936-1969)
- L-serie (1936-1950)
- **Aalborg Luftfoto (1948-1967)**

Østergård, Stjær 1948-1952

Skråfotoarkiver i Det Kgl. Biblioteks Luftfotosamling

- Nordisk Luftfoto (1928-1933)
 - Aero Ekspress (1931-1947)
 - Nowico (1932-1967)
- Sylvest Jensen Luftfoto (1935-1989):
- NK-serie (1936-1969)
 - L-serie (1936-1950)
 - Aalborg Luftfoto (1948-1967)
 - **Dana Luftfoto (1949-1951) / Odense Luftfoto (1951-1964)**

Østergård, Stjær 1949

Skråfotoarkiver i Det Kgl. Biblioteks Luftfotosamling

- Nordisk Luftfoto (1928-1933)
- Aero Ekspress (1931-1947)
- Nowico (1932-1967)

Sylvest Jensen Luftfoto (1935-1989):

- NK-serie (1936-1969)
- L-serie (1936-1950)
- **H-serie (1950-1979)**
- Aalborg Luftfoto (1948-1967)
- Dana Luftfoto (1949-1951) / Odense Luftfoto (1951-1964)

Østergård, Stjær 1961

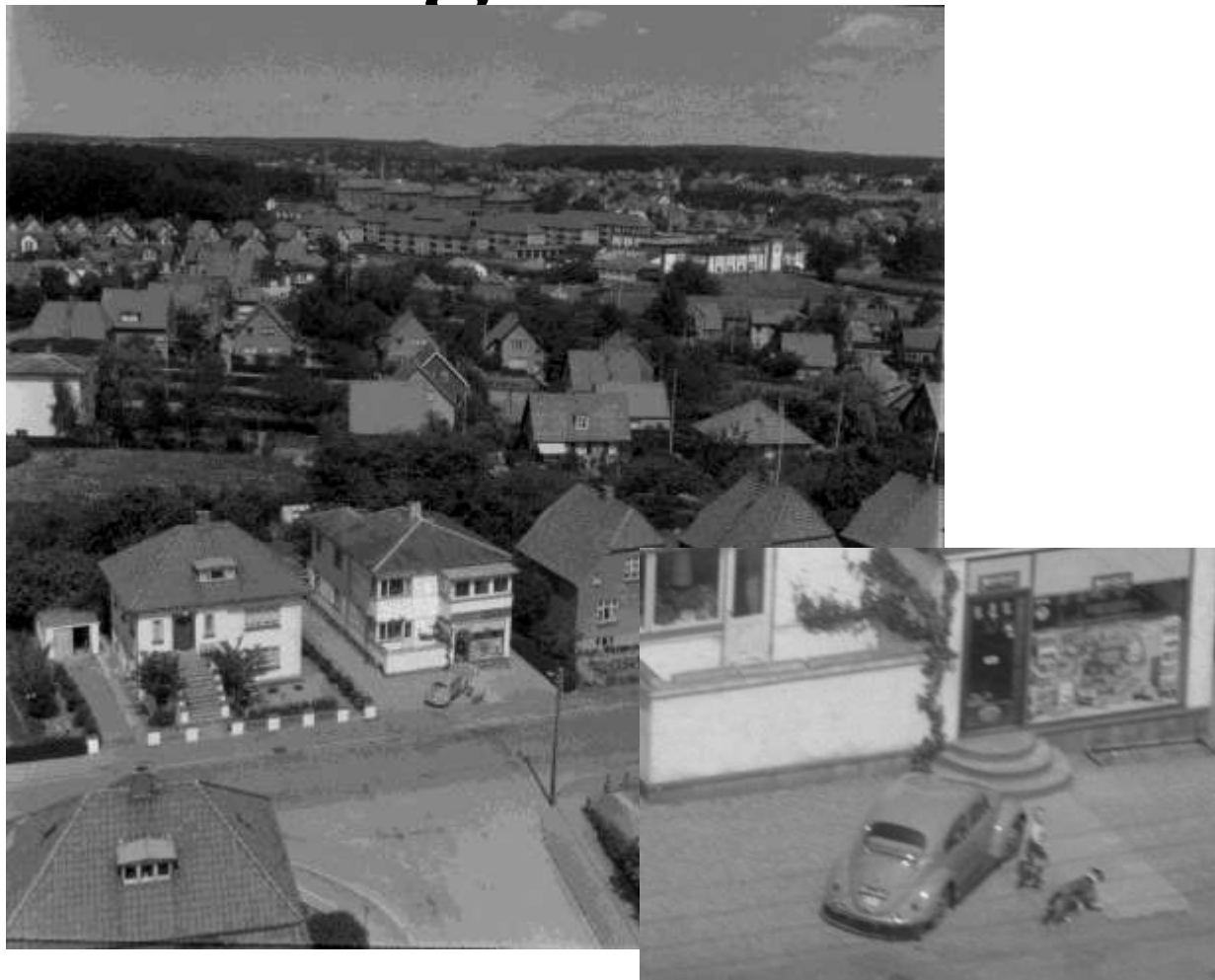

Skråfotoarkiver i Det Kgl. Biblioteks Luftfotosamling

- Nordisk Luftfoto (1928-1933)
- Aero Ekspress (1931-1947)
- Nowico (1932-1967)

Sylvest Jensen Luftfoto (1935-1989):

- NK-serie (1936-1969)
- L-serie (1936-1950)
- H-serie (1950-1979)
- **B-serie (1956-1979)**
- Aalborg Luftfoto (1948-1967)
- Dana Luftfoto (1949-1951) / Odense Luftfoto (1951-1964)

Skråfotoarkiver i Det Kgl. Biblioteks Luftfotosamling

- Nordisk Luftfoto (1928-1933)
- Aero Ekspress (1931-1947)
- Nowico (1932-1967)

Sylvest Jensen Luftfoto (1935-1989):

- NK-serie (1936-1969)
- L-serie (1936-1950)
- H-serie (1950-1979)
- B-serie (1956-1979)
- F-serie (1970-1987)
- **V-serie (1978-1989)**
- Aalborg Luftfoto (1948-1967)
- Dana Luftfoto (1949-1951) / Odense
Luftfoto (1951-1964)

Skråfotoarkiver i Det Kgl. Biblioteks Luftfotosamling

- Nordisk Luftfoto 1928-1933
- Aero Ekspress 1931-1947
- Nowico 1932-1967

Sylvest Jensen Luftfoto (1935-1989):

- NK-serie (1936-1969)
- L-serie (1936-1950)
- H-serie (1950-1979)
- B-serie (1956-1979)
- F-serie (1970-1987)
- V-serie (1978-1989)
- Aalborg Luftfoto 1948-1967
- Dana Luftfoto 1949-1951 / Odense
Luftfoto 1951-1964

- Dansk Luftfoto / Ariel 1986-1992

Gård ved Strandby, Fyn 1988

Brugen af (historiske) skråfotos:

Oprindelige formål:

- Illustrationer (optaget på bestilling)
- Salg til private (opsøgende salg)

Brugen i dag:

- Illustrationer / historiske studier
- Salg til private
- Skelsager
- Forureningsundersøgelser

Hvorfor får skråfotografiet så stor succes?

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

København 1583

Hillerød

1754

*Prospect af
Hillerød
Kiøbsted med
Friederiksbor
g Slott at See
fra Læger
Bakken
Anno 1754*

**DET KGL.
BIBLIOTEK**
Royal Danish Library

Johan Jacob Bruun (30.11.1715-4.1.1789) maler

Bregentved 1763

Hald ved Viborg

**DET KGL.
BIBLIOTEK**
Royal Danish Library

Rasmus Henrik Kruse (7.8.1796-30.5.1877) maler, antikvar

Gårdmalerier

Vester Storgaard, Harkenvej 30, Rakkeby, 9760 Vrå

Lille Rugtved, Mygdalvej 30, 9850 Hirtshals

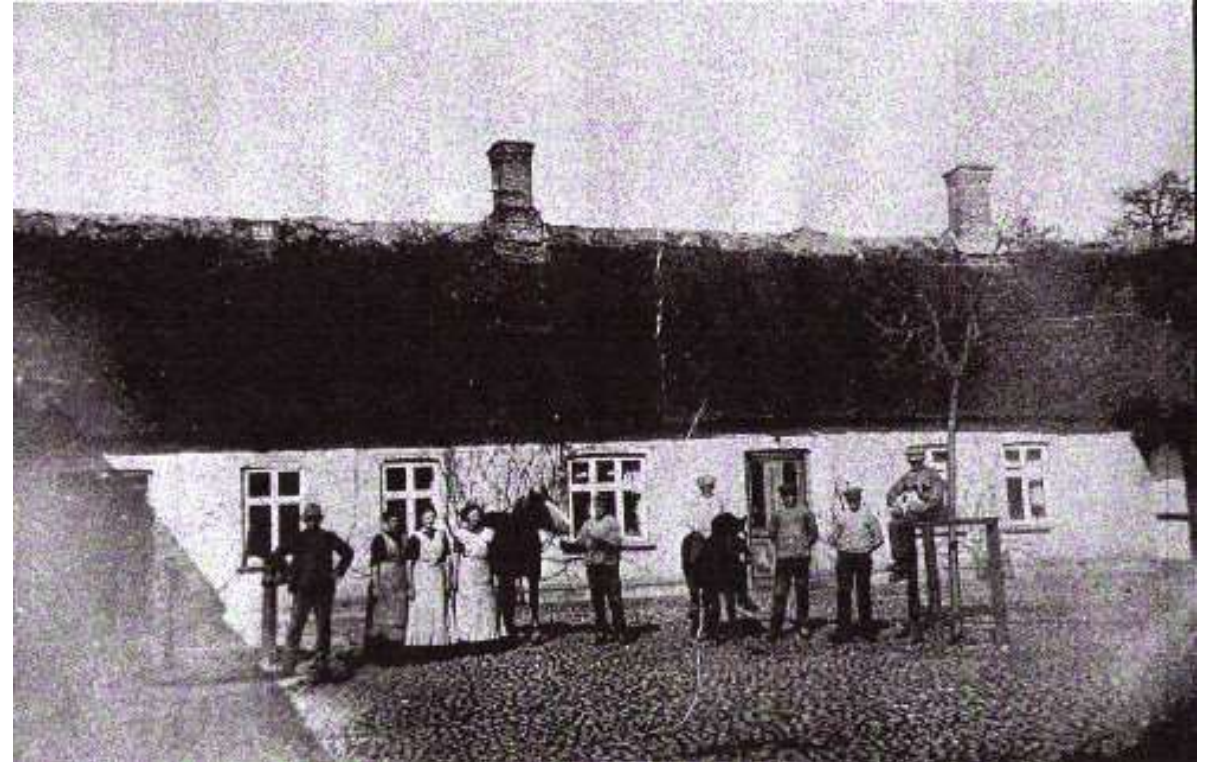

Gårdfotografier

Gård i Killerup, Fyn

Damgaard, Besser, Samsø (1906)

**Hvad kunne
skråfotografiet,
som gårdmaleriet
og gårdfotografiet
ikke kunne?**

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Gårdene på de to gårdmalerier...

Vester Storgaard, Harkenvej 30, Rakkeby, 9760 Vrå

Lille Rugtved, Mygdalvej 30, 9850 Hirtshals

Aalborg Luftfoto, 1955

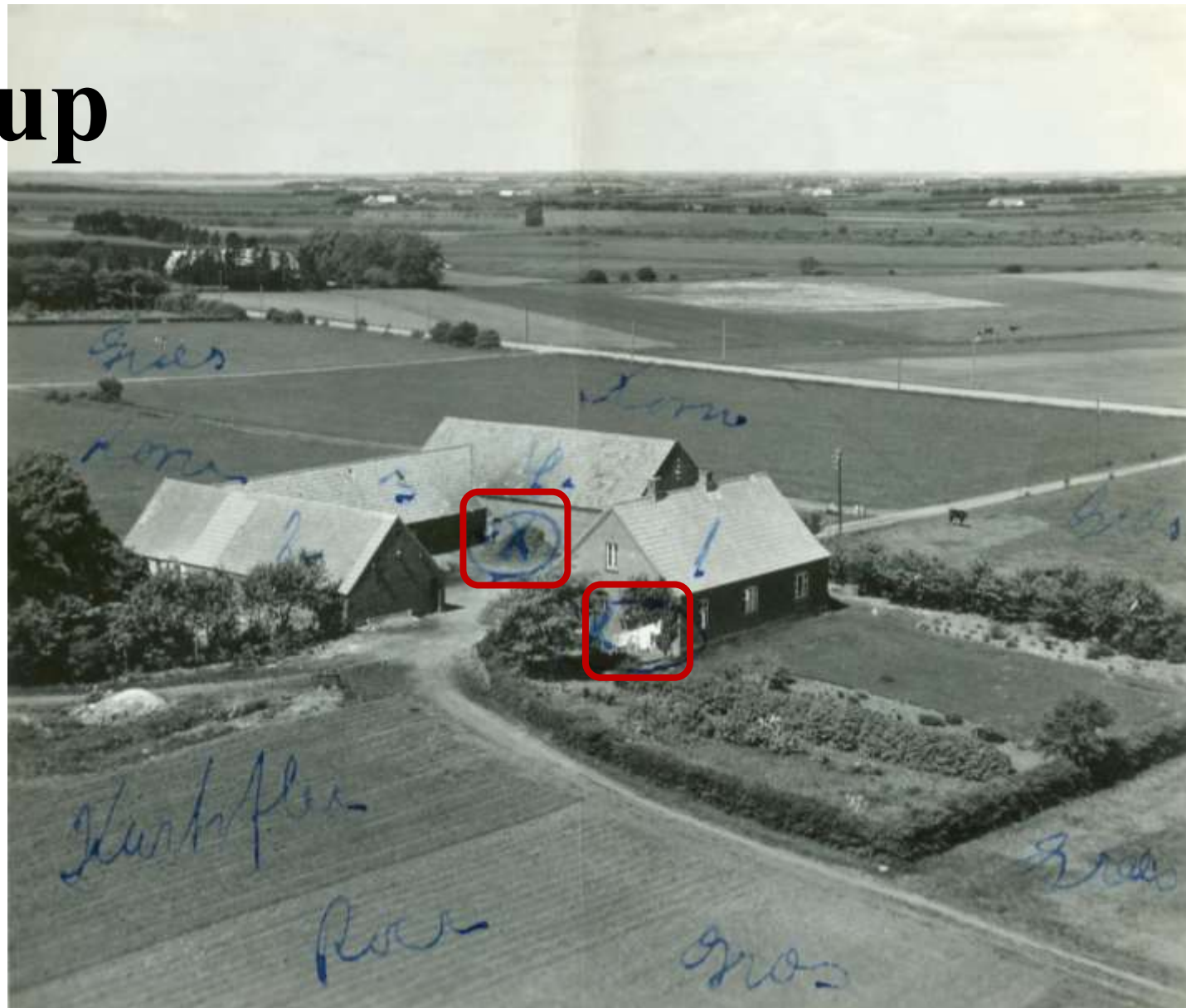
Sylvest Jensen Luftfoto, 1956

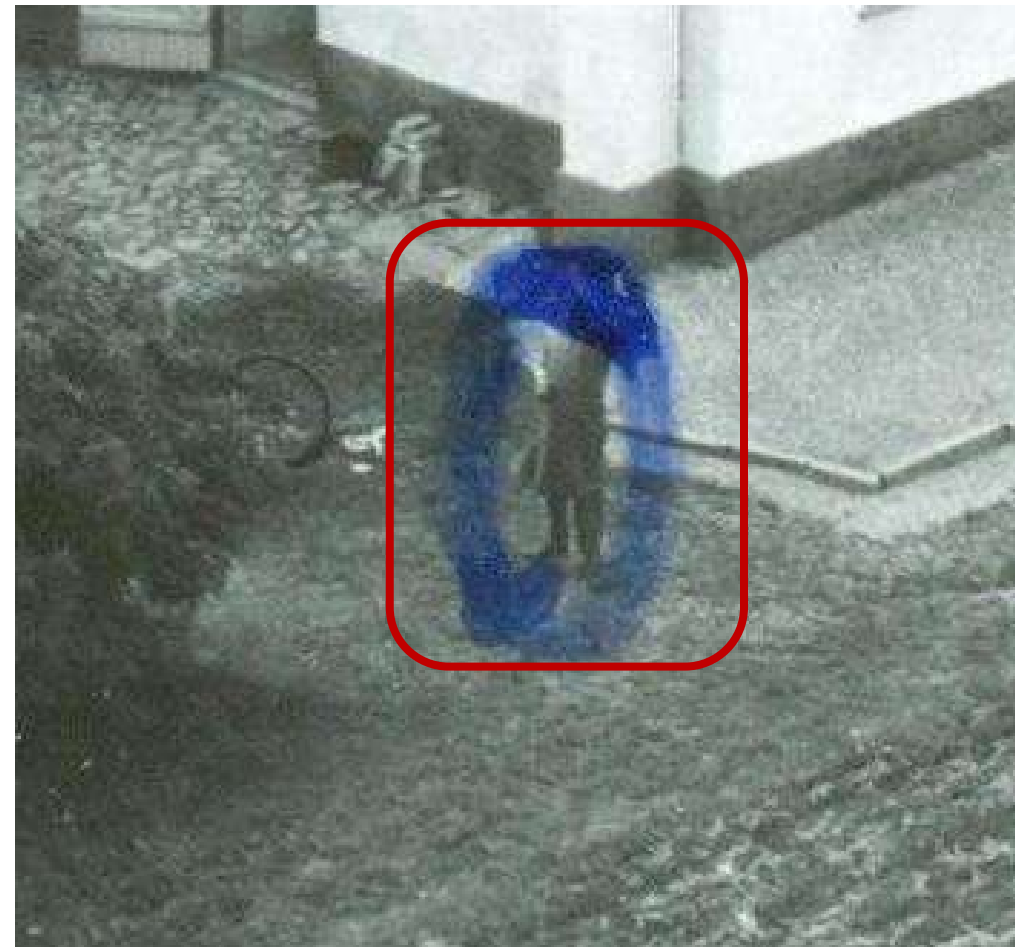
Søgaard, Østermarie

Gård ved Ajstrup

Kelstrup Gl. Mølle, Vig

Kelstrup Gl. Mølle, Vig

Vestergade 54 Grindsted

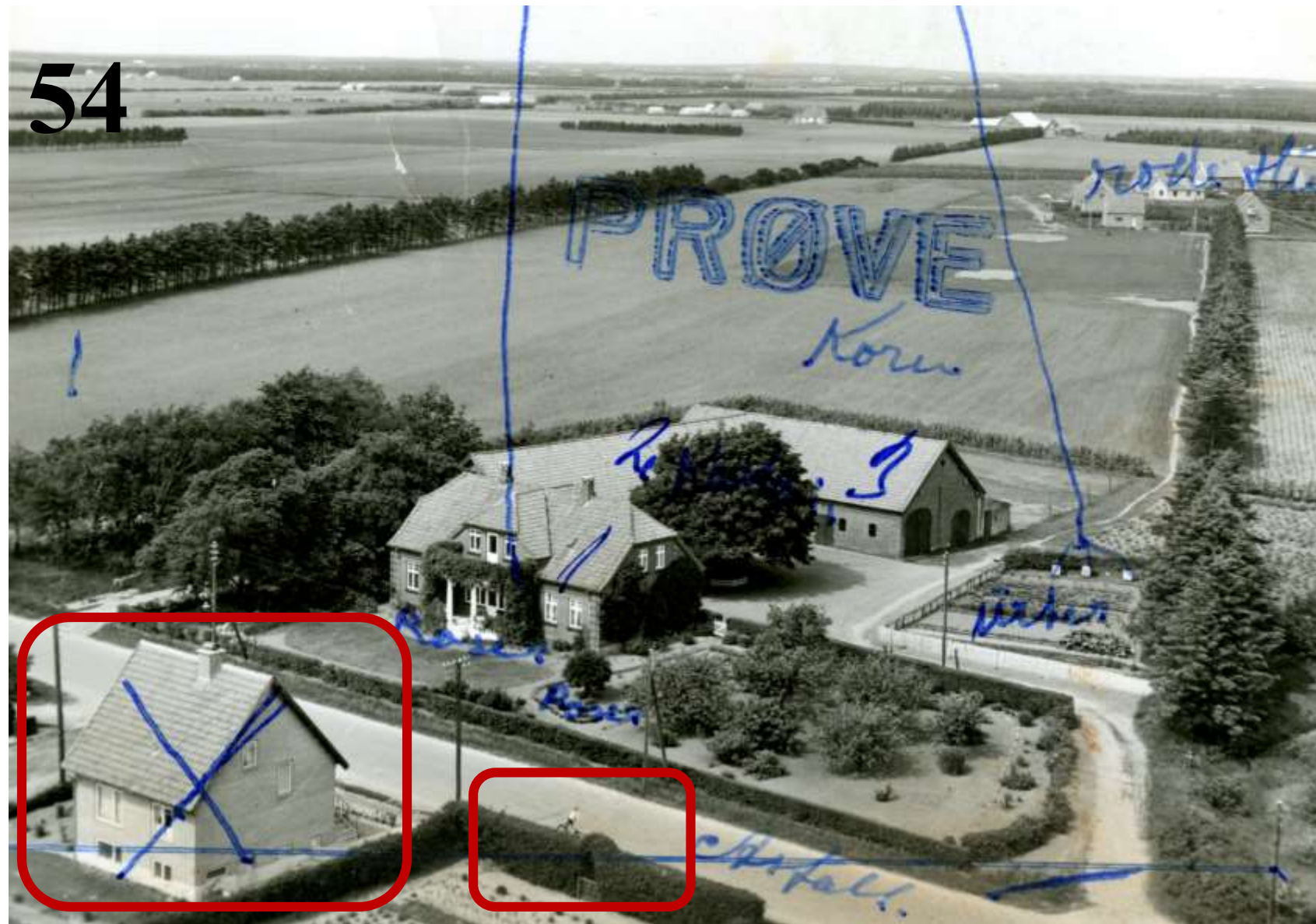

**DET KGL.
BIBLIOTEK**
Royal Danish Library

Sylvest Jensen Luftfoto, 1955

Vestergade 54 Grindsted

Salget gik dog ikke altid lige let...

- "Har i farver af Sylvest... Men for at faa mig til at gaa tog han 3 postkort."
- "Gammel original. Køerne græsser i gaarden"
- "Fattige folk. Har 10 børn"
- "Konen sagde nej, manden sagde ja"
- "Mutter sagde NEJ, og desværre blev det derved"
- "Manden ville købe, men Rasmine sagde NEJ!!!"
- "Konen sagde nej – og Jensen turde ikke"

Konkurrencen om kunderne var stor...

Man fandt derfor på nye uundværlige produkter med billeder af den fædrene gård...

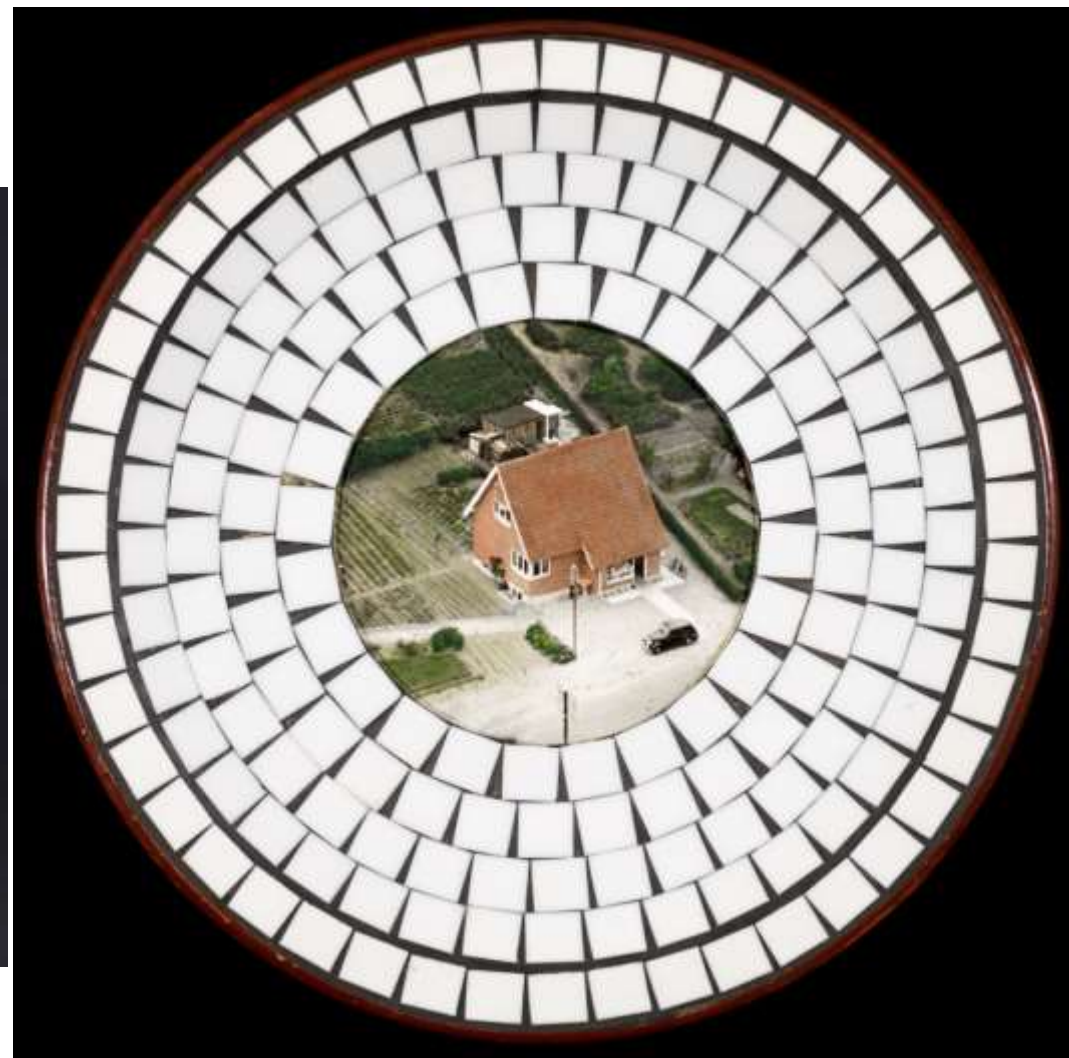

Sofienlund (1948-1952)

Mosaikaskebæger / Aalborg Luftfoto Askebæger malet af fru en på Sofienlund

Mosaik frugtfad

Bækkedal

Billigt var det ikke...

Aalborg Luftfoto 1961:

Askebægre: 25 kr. (325 kr.)

Frugtskåle: 45 kr. (590 kr.)

Lampetter: 35 kr. (460 kr.)

Lampeskærme: 55 kr. (720 kr.)

Lamper m. fod af teaktræ: 75 kr. (980 kr.)

Sylvest Jensen Luftfoto 1957:

Koloreret gårdbillede 70 x 100 cm: 235 kr. (3.385 kr.)

Koloreret gårdbillede 100 x 135 cm: 420 kr. (6.050 kr.)

I løbet af 1960'erne slutter eventyret...

Salget faldt.

Markedet var mættet.

Antallet af landejendomme var på retur.

Der skete en kulturændring. Den mindekultur, som gårdmaleriet og luftfotografiet af den fædrene gård havde været en del af, forsvandt langsomt i takt med transformeringen fra landbosamfund til moderne industrisamfund.

Det Kgl. Biblioteks Luftfotosamling

Kilder til billedernes
placering

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Hvert firma har et eller flere arkiver...

**DET KGL.
BIBLIOTEK**
Royal Danish Library

Arkivkasser med prøvebilleder

Prøvebilleder

Hvert arkiv har sin egen indgang...

Kun fra *Sylvest Jensen Luftfoto*
har vi proto-
koller over
optagelser og
salg...

737

Lyn, Brøndby, Brøndby, Brøndby, Brøndby, Brøndby

Stk.	Opst.	Adress.	Post.	Dato	Pris	Salg
1	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
2	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
3	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
4	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
5	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
6	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
7	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
8	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
9	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
10	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
11	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
12	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
13	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
14	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
15	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
16	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
17	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
18	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
19	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
20	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
21	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
22	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
23	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
24	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
25	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
26	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
27	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
28	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
29	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
30	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
31	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
32	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
33	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
34	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
35	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
36	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
37	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
38	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
39	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
40	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
41	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X
42	Brøndby	Brøndby	Brøndby	1954	100	5X

Danmark set fra luften

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Danmark set fra luften

 DANMARK SET FRA LUFTEN
FØR GOOGLE

KOM GODT I GANG MEST AKTIVE BRUGERE STATISTIK BRUGERFORUM [Log ind](#)

Ingen sortering ▾ 1-75 af 2.137.350 >

**K.L. Aastrups Vej 2 - Husby
Præstegaard - 1954 -**

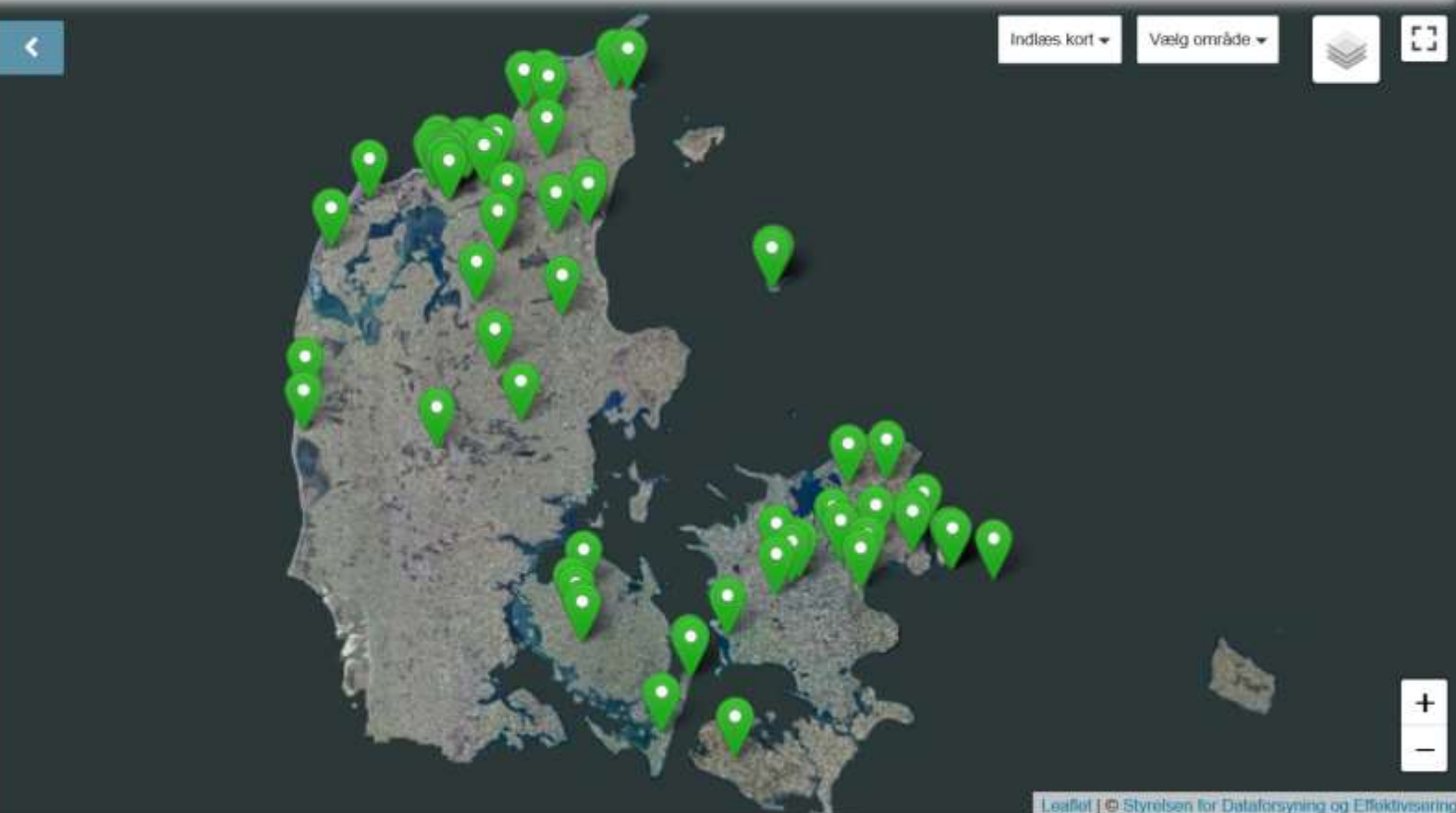

Årstal: 1954
Sted: K.L. Aastrups Vej 2, Husby, 6990 Ulfborg
Id: H05017_014.tif

Møller, Jens - 1947 -

Indlæs kort ▾ Vælg område ▾

Leaflet | © Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering

Danmark set fra luften

Søgning efter billeder
af bestemte
ejendomme

**DET KGL.
BIBLIOTEK**
Royal Danish Library

Søgning forudsætter, at du kender enten:

- Adressen (ejendommens moderne postadresse)
- Lokalitet (ejerlav) og matrikelnummer
- Lokalitet og gårdnavn

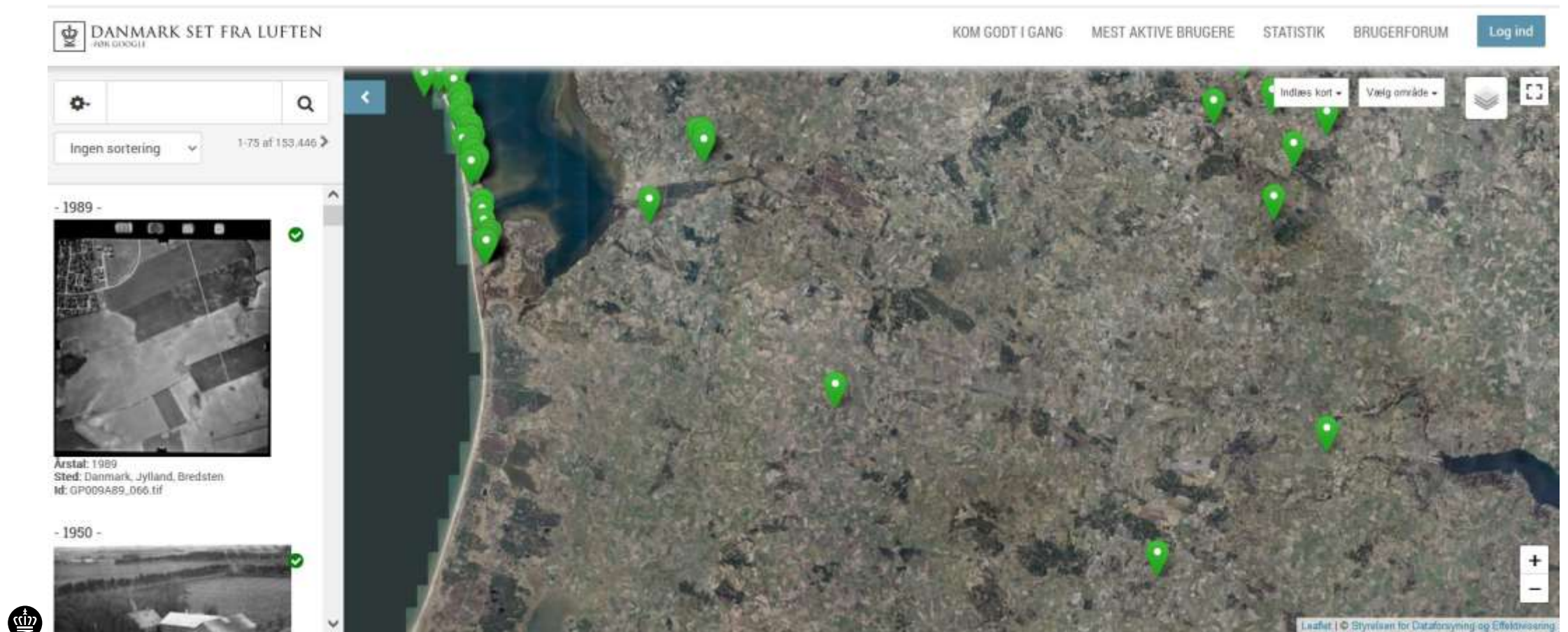
Et eksempel...

Søgning ud fra kendt adresse:

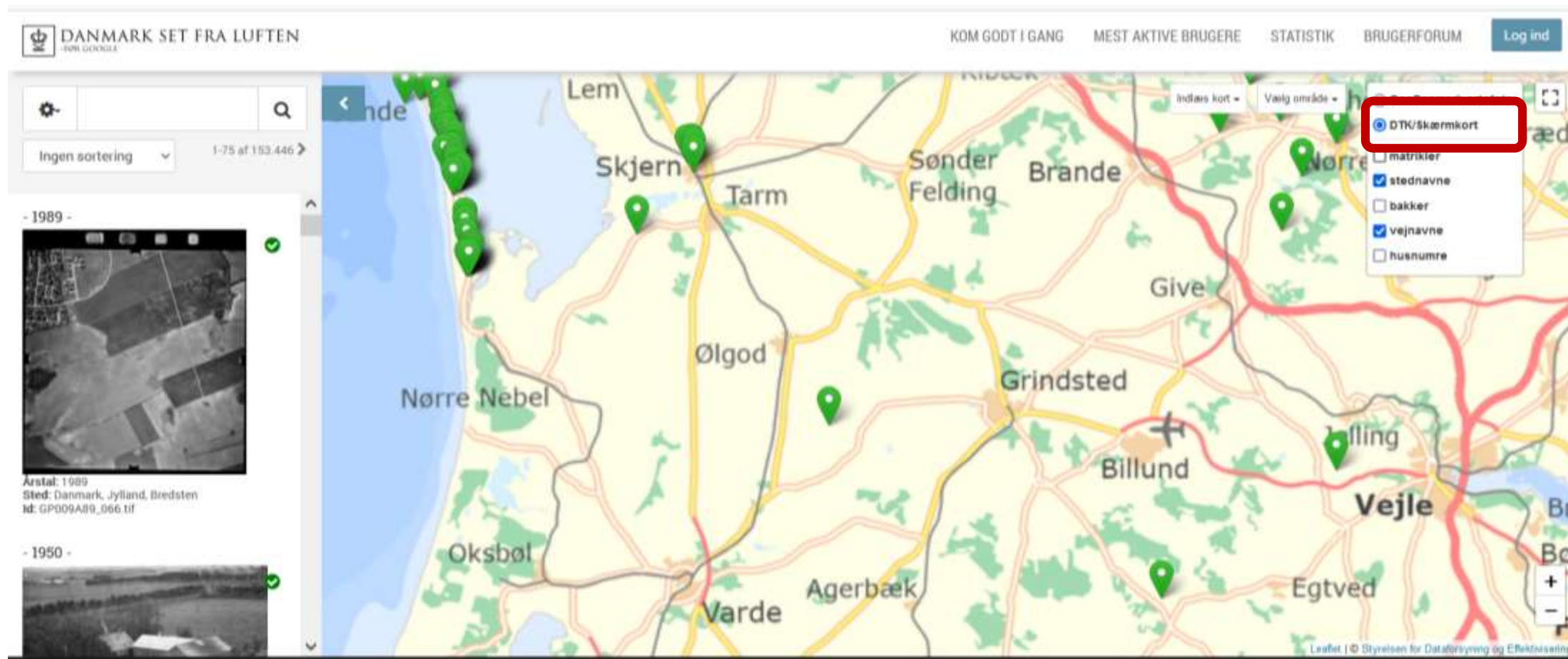
Vestergade 54, 7200 Grindsted

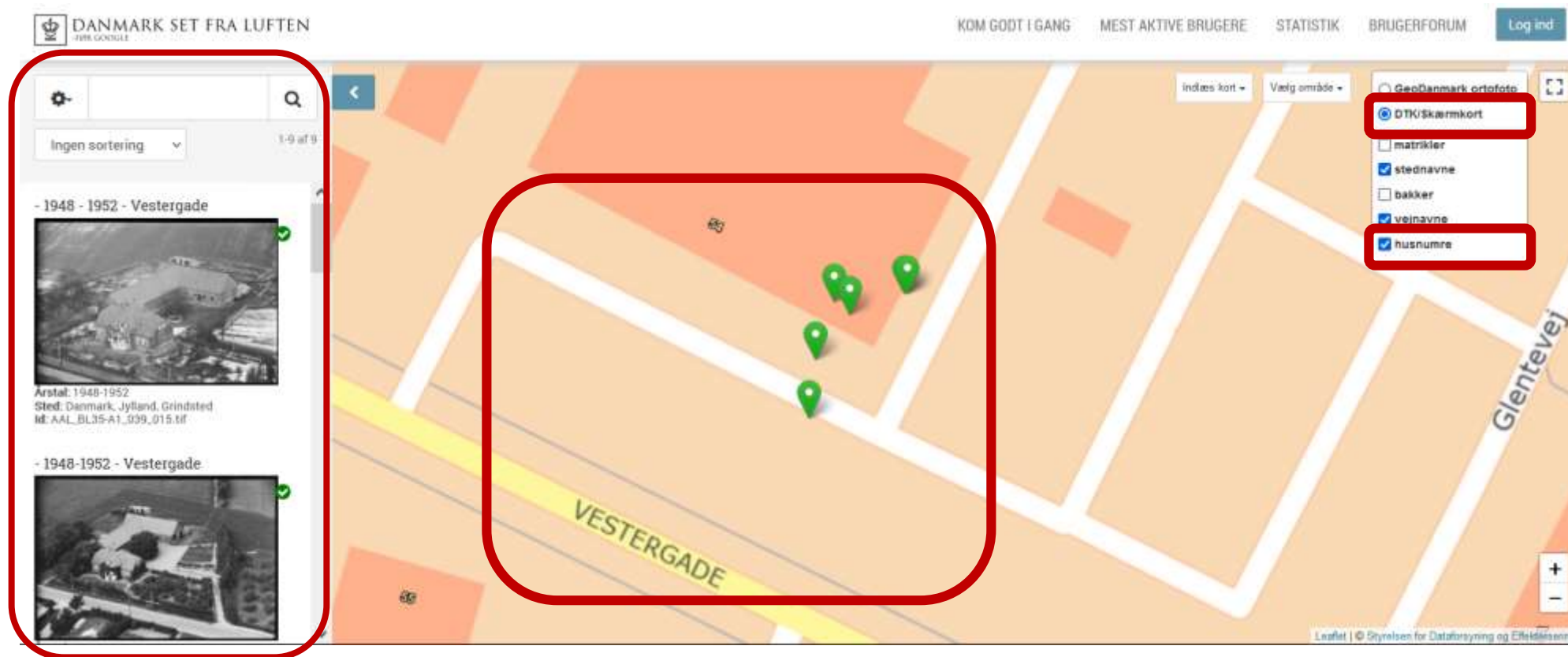
Søg altid ved at zoome ind på kortet...

Brug ”DKT/Skærmkort” til navigation...

Kender du adressen, zoomer du blot ind på denne...

Vestergade 54, 7200 Grindsted

Sylvest Jensen Luftfoto, 1960

Sylvest Jensen Luftfoto, 1948

Odense Luftfoto, 1950

Lidt reklame...

www.kb.dk

Find materiale

Populær Arkitektur Artikler og tidsskrifter Aviser **Billeder** Breve Bøger

Musik- og lydoptagelser Noder Plakater Radio Reklamefilm TV Teater

Få hjælp til at finde billeder

Vi har en omfattende samling billeder. Alt fra kobberstik og akvareller til presse- og kunstoffotografi. Nogle er digitale, og andre er ikke. Her kan du få hjælp til at finde netop det, du søger.

Digitale samlinger

Dyk ned i et udvalg af vores digitale samlinger, som inkluderer billeder, tryksager, håndskrifter, kort, sjældne bøger og meget andet.

[Søg direkte i Digitale samlinger](#)

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Digitale samlinger English

Fritekst Grindsted Tidligst yyyy-mm-dd Senest yyyy-mm-dd Søg

Digitale samlinger

Billeder

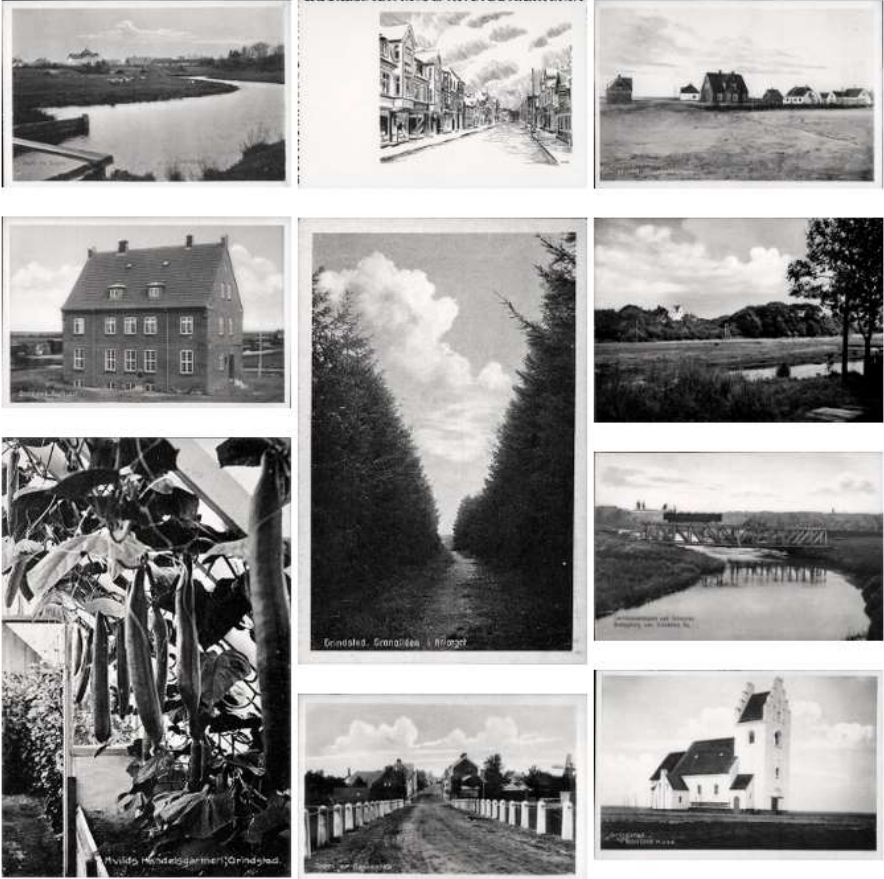
Samlinger

- Albumsamlingen
- Arkitekturfotografier
- Arkitekturmodeller
- Arkitekturtegninger
- Avis- og bladarkiver
- Danske samling
- Den Nationale Fotosamling
- Diversesamlingen
- Fotografarkiver
- Fotografier af billedkunst
- Historisk Kronologisk Samling
- KUB Frederiksbergs arkiv
- Kunstnersignaturer
- Modeltegninger
- Plakatsamlingen
- Portrætsamlingen
- Postkortsamlingen
- Danmark
 - A
 - B
 - C
 - D
 - E
 - F

Du søgte efter Grindsted

« Forrige | 1 - 30 af 180 | Næste »

Sorter efter 30 pr. side

Ældre kort som slægtshistoriske kilder

Et eksempel til
inspiration...

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Jagten på et slægts- navns oprindelse - *en historie til inspiration*

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Jagten på et slægtsnavns oprindelse: *Dahl*

Min tiptipoldefar, *Hans Hansen Dahl*, kom i 1836 til landsbyen Varpelev på Stevns som enelærer og kirkesanger. Med sig havde han det navn, der skulle blive kommende generationers slægtsnavn: *Dahl*.

Men hvor kom navnet fra?

En enkelt søgning på *Hans Hansen Dahl* i FT1850 afslører...

Præstø, Stevns, Varpelev, Varpelev by, , 1. Skolen, FT-1850, B5316

Hans Hansen Dahl
var født i Kirke
Værløse ca. 1807

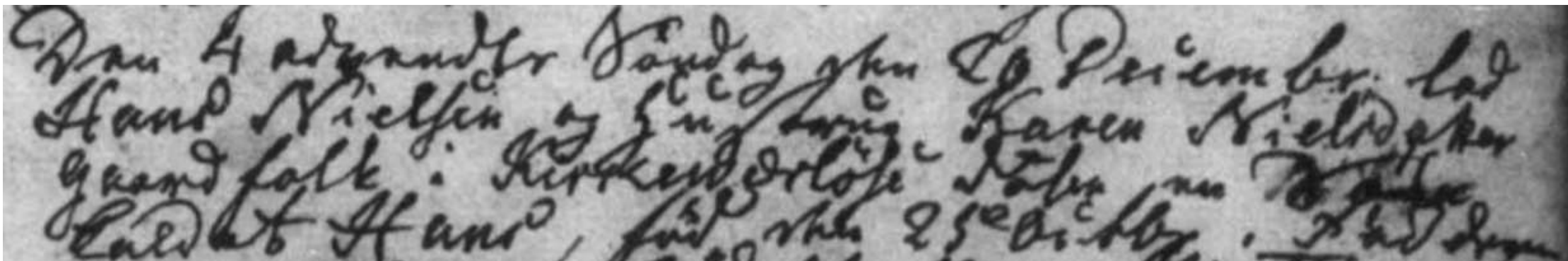
Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:	Fødested:
Hans Hansen Dahl	43	Gift		Skolelærer, husfader	Kirkeværløse, Københavns amt
Sidse Marie Madsen	34	Gift		hans kone	Magleby sogn, Præstø amt
Karen Marie Hansine Dahl	13	Ugift		deres barn	her i sognet
Anna Maria Dahl	9	Ugift		deres barn	her i sognet
Hans Peter Dahl	5	Ugift		deres barn	her i sognet
Mads Christian Dahl	1	Ugift		deres barn	her i sognet
Karen Hemmingsdatter	19	Ugift		Tjenestepige	Magleby sogn, Præstø amt

Turen går nu fra Varpelev til Kirke Værløse...

I Værløse Sogn finder vi Hans Hansen Dahls dåb i 1807...

"Den 4 advents Søndag den 20 December lod Hans Nielsen og hustru Karen Nielsdatter gaardfolk i Kirke Værløse døbe en Søn kaldet Hans, fød d. 25. octbr. ..."

(Værløse Sogn, enesteministerialbog 1805-1814, 17)

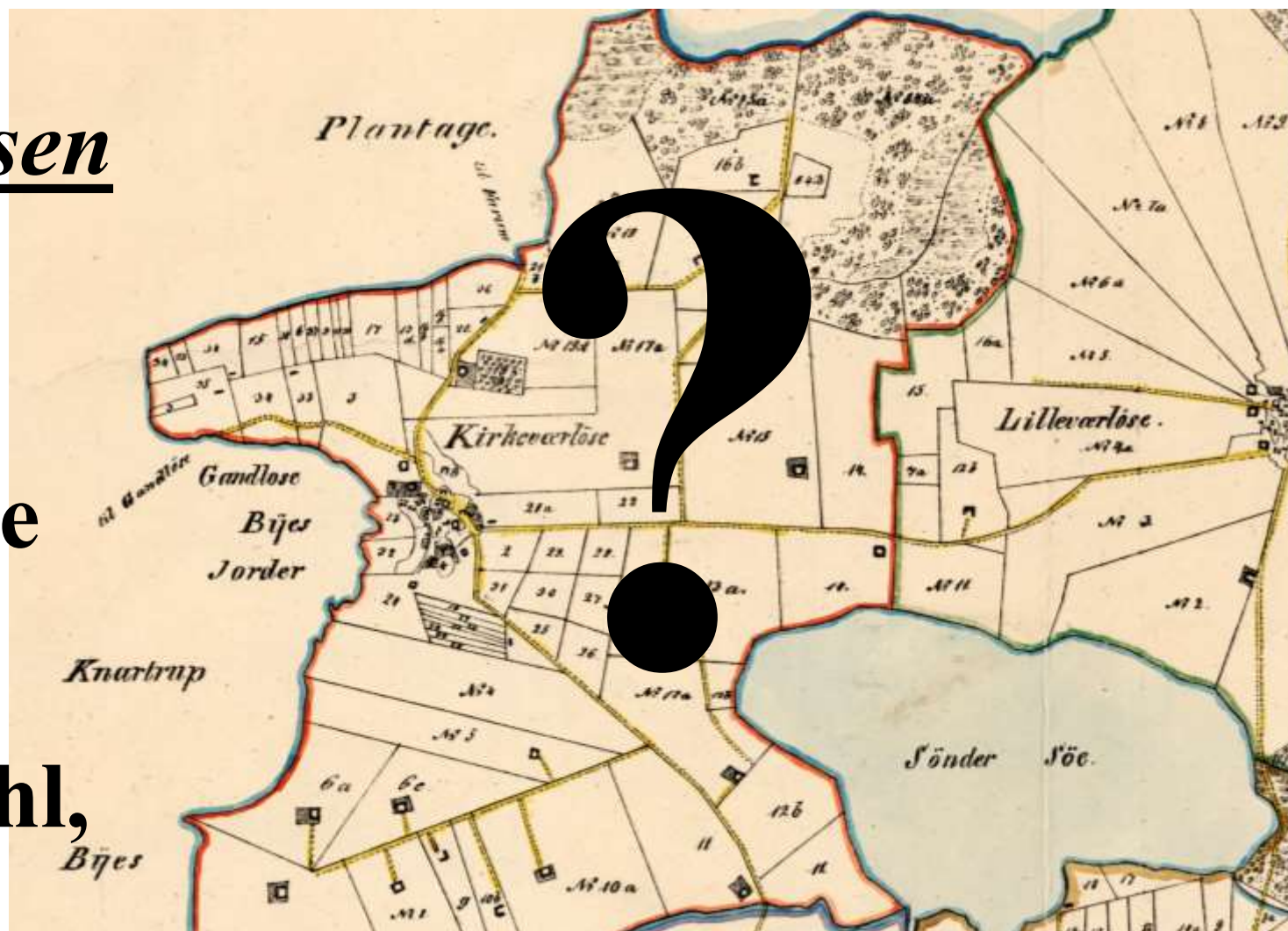

Navnet ”*Dahl*” blev altså ikke båret af hverken Hans Hansens Dahls far, *Hans Nielsen*, eller af hans mor, *Karen Nielsdatter*. Men hvor kom navnet så fra?

Ifølge Danmarks gamle Personnavne, II, Tilnavne, A-K er tilnavnet Dal ”Vel almindeligvis Tilnavn på en Mand, som bor i en Dal.”

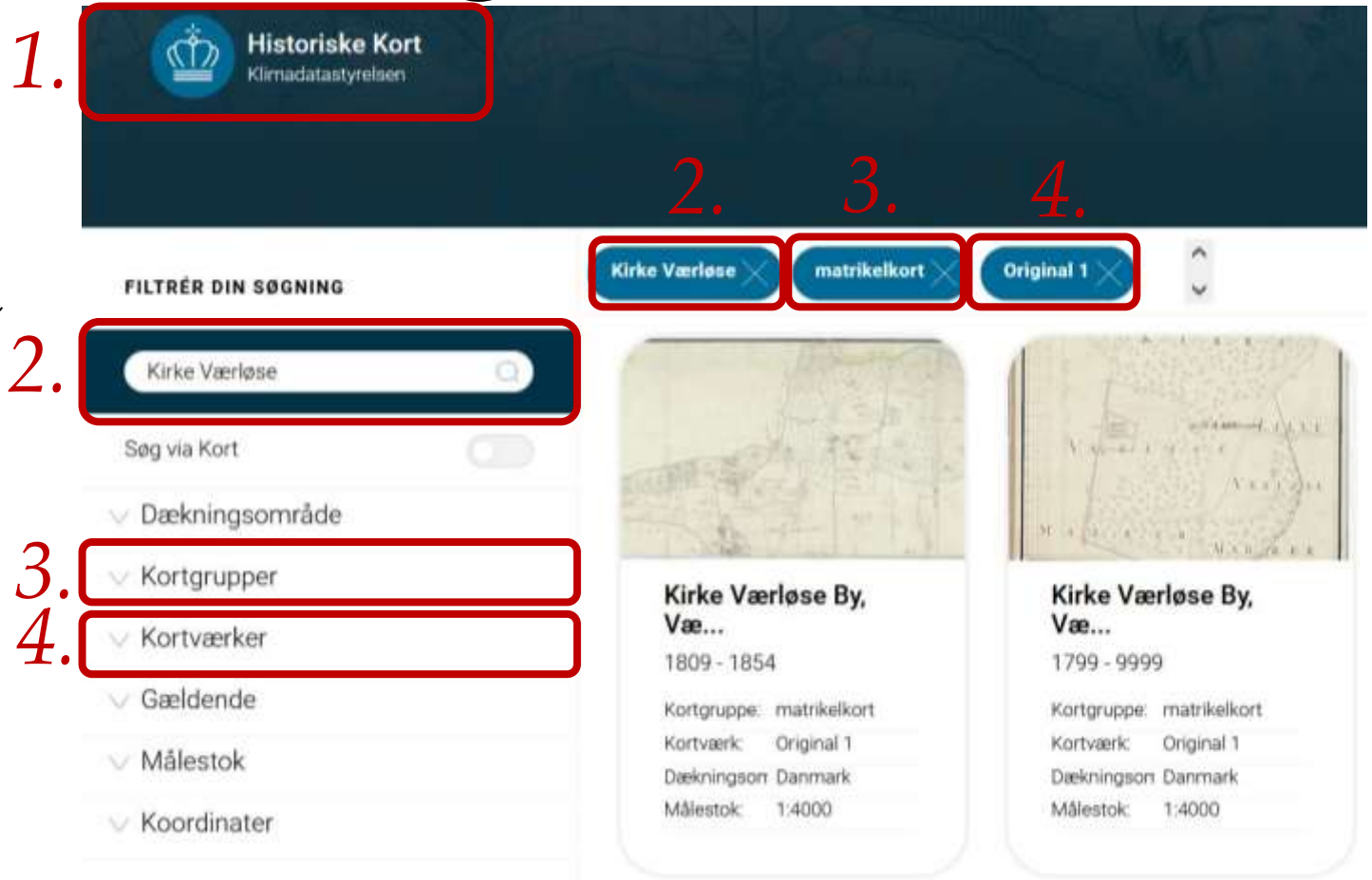

Med oplysningen om, at Hans Nielsen var gårdmand i Kirke Værløse i starten af 1800-tallet, kan vi finde *præcis* den gård, hvor hans søn, Hans Hansen Dahl, voksede op...

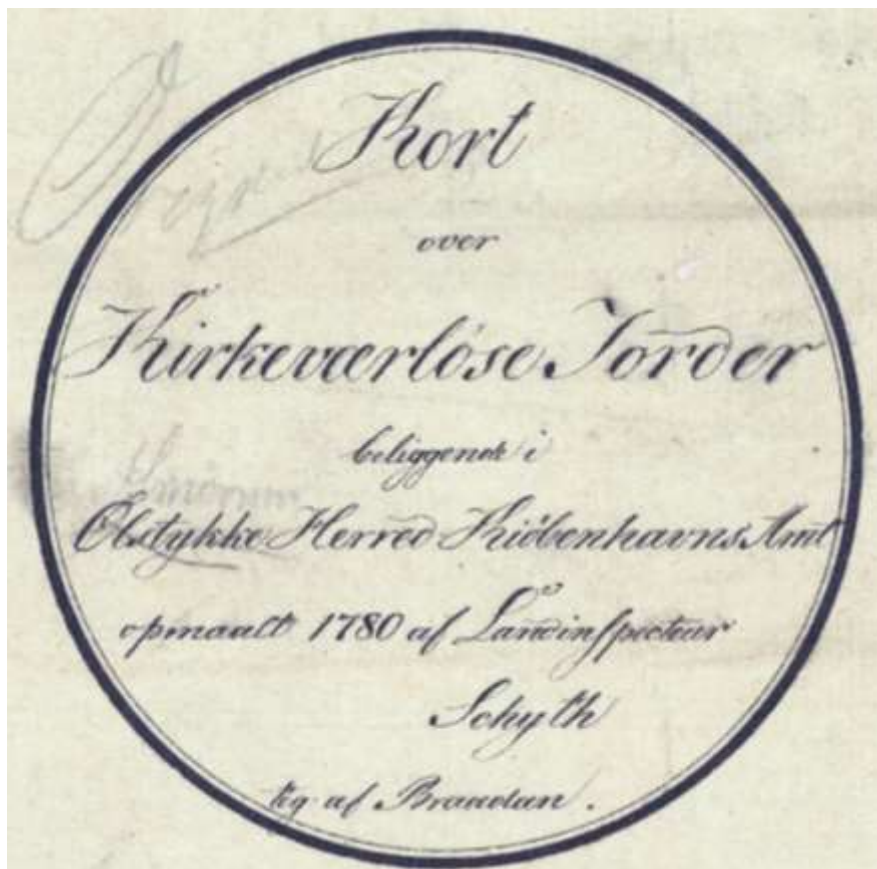

Kendes ejerlav samt navn på et jordbesiddende familieoverhoved i et landsogn i starten af 1800-tallet...

Kan man via *Original-1-kortet* på *Historiskekort.dk* finde den præcise placeringen af familiens ejendom

Original-1-kort over Kirke Værløse *gældende fra 1809 til 1854*

Original-1-kort over Kirke Værløse gældende fra 1809 til 1854

Kender man først en ejendoms ejerlav og matr.nr., kan man finde ejendommen på *Danmark set fra luften*...

The screenshot shows the 'Danmark set fra luften' (Denmark seen from the air) web application. The main map displays Denmark with numerous green location pins. A red square highlights a specific area in the northeast. The left sidebar shows a historical aerial photo from 1990 and a thumbnail for 1988. The top navigation bar includes links for 'KOM GODT I GANG', 'MEST AKTIVE BRUGERE', 'STATISTIK', 'BRUGERFORUM', and a 'Log ind' button. The bottom left corner features the logo for 'DET KGL. BIBLIOTEK' (Royal Danish Library).

DANMARK SET FRA LUFTEN
FOR GOOGLE

KOM GODT I GANG MEST AKTIVE BRUGERE STATISTIK BRUGERFORUM Log ind

Ingen sortering 1-75 af 896,981

- 1990 -

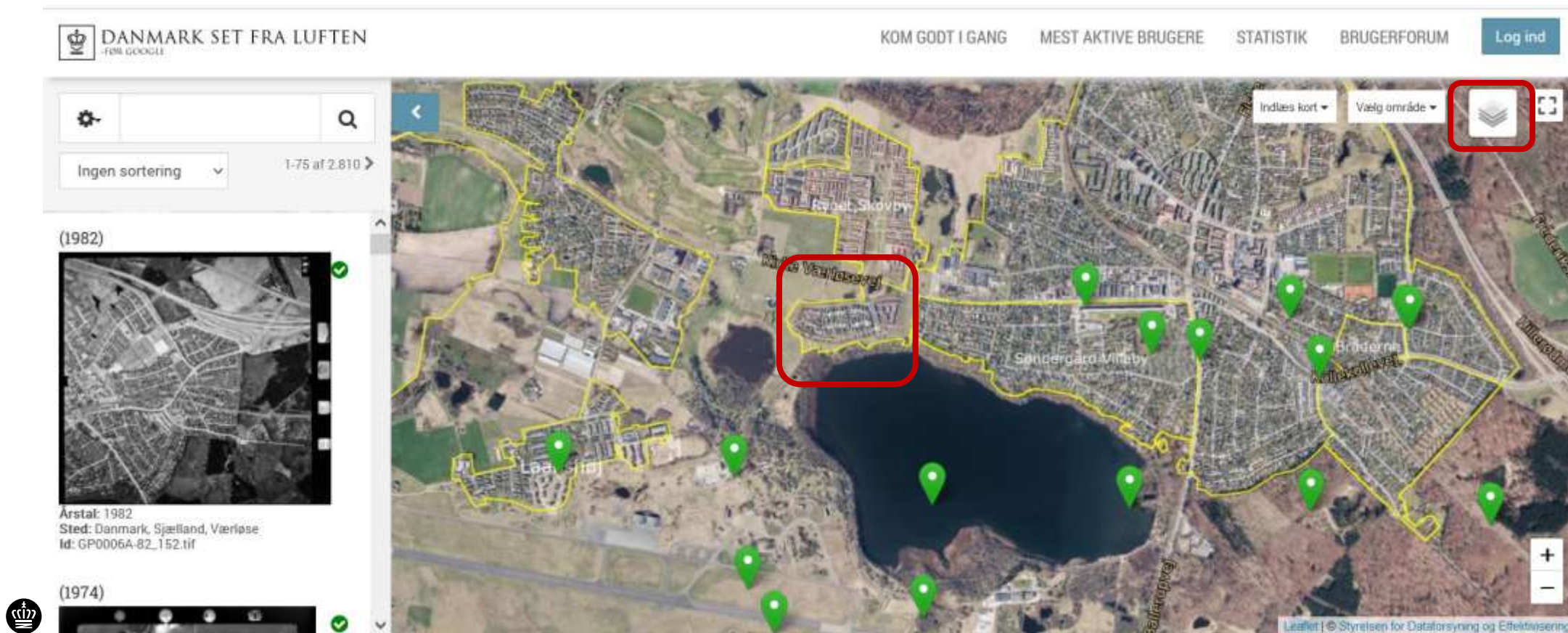
Arstal: 1990
Sted: Danmark, Sjælland, Solrød Strand
Id: LLOXXX-90_2417.tif

- Overgård - 1988 -

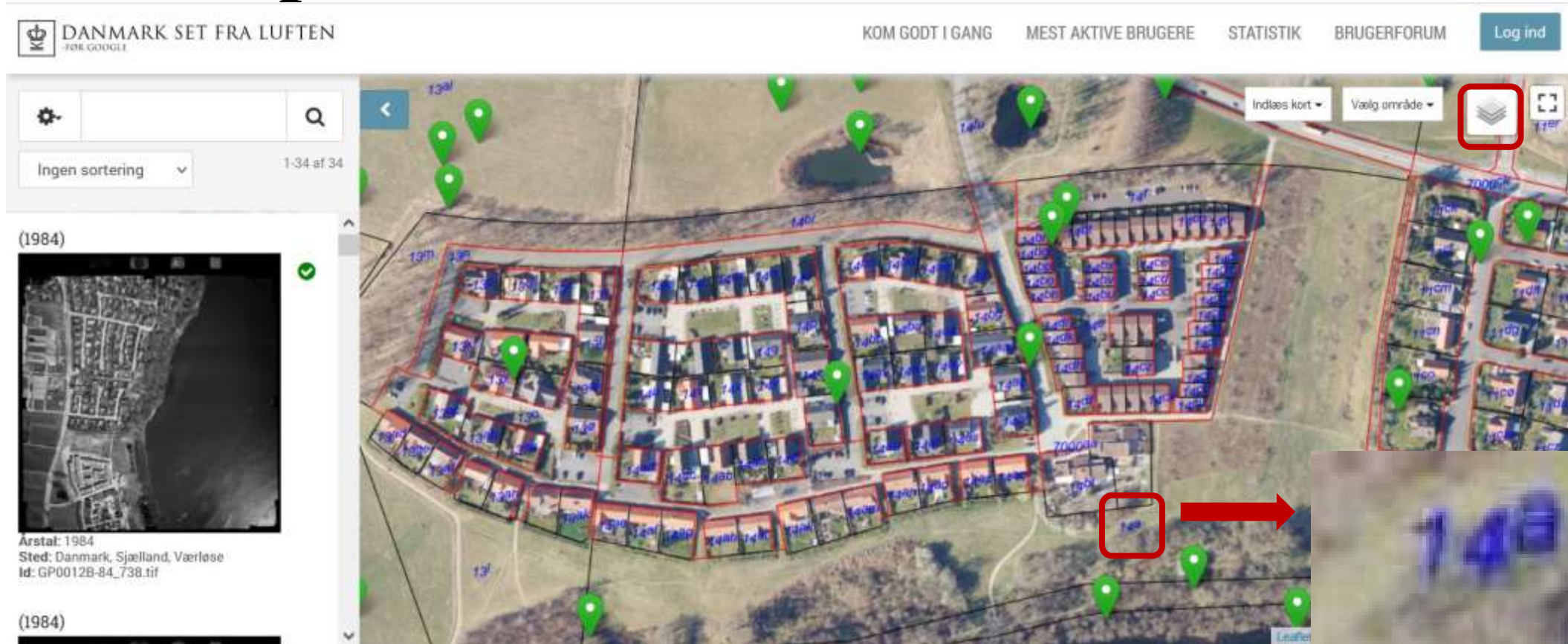
Leaflet | © Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering

Zoom ind på området, hvor ejendommen lå...

Klik på ikonet med kortlag...

Sæt hak ved *matrikler*, og find ejendommens matr.nr på kortet...

Indlæs et ældre topografisk kort for at finde den præcise placering og eventuelle navn...

 DANMARK SET FRA LUFTEN
- FRA GOOGLE

KOM GODT I GANG MEST AKTIVE BRUGERE STATISTIK BRUGERFORUM [Log ind](#)

Højde målebordsblade 1862 - 1899 Vælg område

Ingen sortering 1-75 af 166

(1984)

Arstal: 1984
Sted: Danmark, Sjælland, Værløse
Id: GP0012B-84_738.tif

(1984)

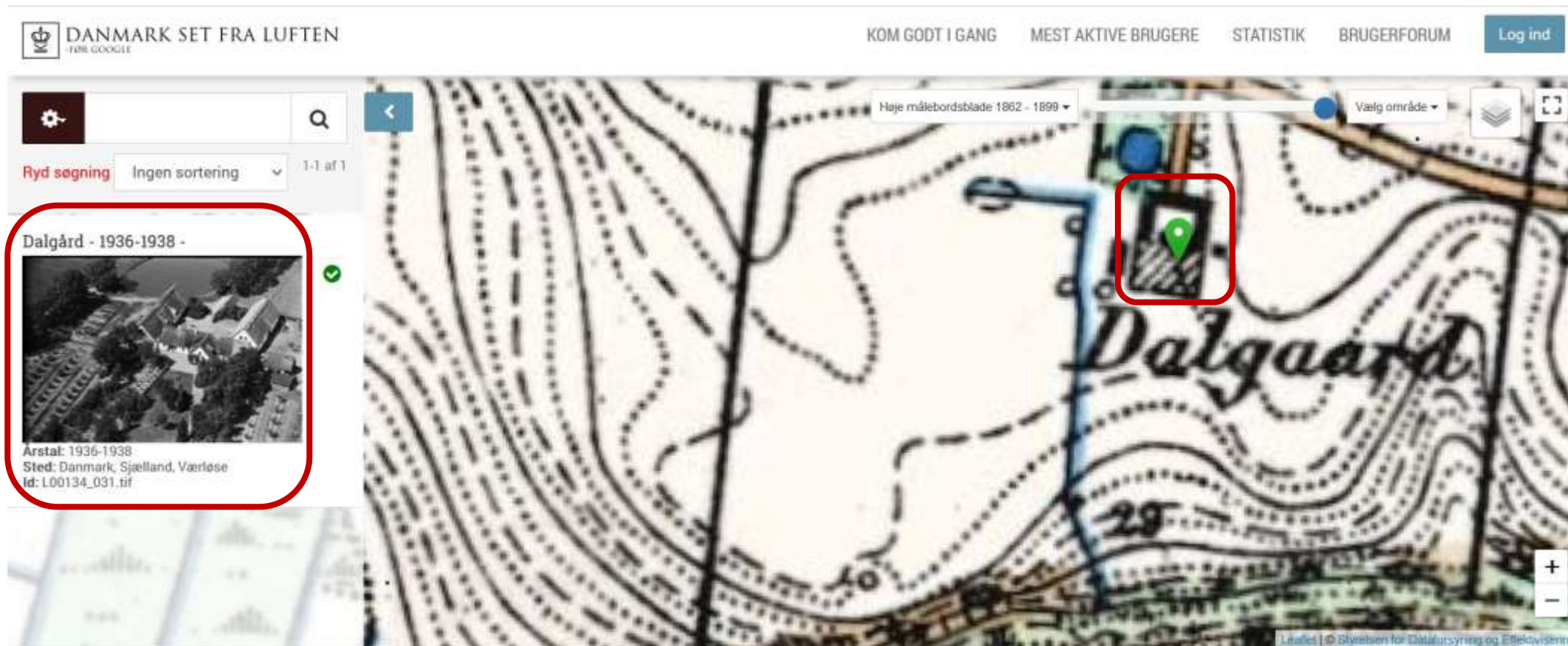
Leaflet | © Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering

Ved at filtrere vores søgning til skråfotos, finder vi et enkelt billede af *Dalgaard*...

The screenshot shows the 'Danmark set fra luften' web application. The interface includes a search bar at the top right with a magnifying glass icon (labeled 3.) and a settings gear icon (labeled 1.). Below the search bar, there are filter options: 'Ryd søgning', 'Ingen sortering', and '1-1 af 1'. The 'Sted:' field is empty. The 'Bygningsnavn:' field is empty. The 'Person:' field is empty. The 'Tidsperiode (1890-2015):' field has a range from 1890 to 2015. The 'Vælg billedeserie' dropdown is set to 'Alle'. The 'Vælg materialetype' dropdown is set to 'Skråfoto' (labeled 2.). The map view shows a location labeled 'Dalgaard' (labeled 4.) with a green location pin. The map is a historical aerial photograph. The top navigation bar includes links for 'KOM GODT I GANG', 'MEST AKTIVE BRUGERE', 'STATISTIK', 'BRUGERFORUM', and a 'Log ind' button.

Klik på billedet i venstremenuen eller på den grønne nål på kortet...

... for at komme til billedets *landing page*.

 DANMARK SET FRA LUFTEN
- FØR GOOGLE

KOM GODT I GANG MEST AKTIVE BRUGERE STATISTIK BRUGERFORUM [Log ind](#)

Indlæs kort ▾

Leaflet | © Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering

Hvis nålen ikke er helt korrekt placeret vil vi meget gerne have din hjælp. Du skal **logge ind**, og herefter kan du flytte nålen og ændre dens farve til grøn.

Her kan du downloade billedet...

Klik på download-ikonet, højreklik på billedet og vælg *Gem som...*

 DANMARK SET FRA LUFTEN
- FØR GOOGLE

KOM GODT I GANG MEST AKTIVE BRUGERE STATISTIK BRUGERFORUM [Log ind](#)

Indlæs kort

Levillet | © Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering

Hvis nålen ikke er helt korrekt placeret vil vi meget gerne have din hjælp. Du skal [logge ind](#), og herefter kan du flytte nålen og ændre dens farve til grøn.

Log ind og scroll ned på siden for at se, rette eller tilføje metadata...

 DANMARK SET FRA LUFTEN
• FØR GOOGLE

KOM GODT I GANG MEST AKTIVE BRUGERE STATISTIK BRUGERFORUM **Log ind**

Indlæs kort ▾

Leaftlet | © Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering

Hvis nålen ikke er helt korrekt placeret vil vi meget gerne have din hjælp. Du skal **logge ind**, og herefter kan du flytte nålen og ændre dens farve til grøn.

Tilføj eller ret data... Sæt hak i ”*Du skal...*” Klik derefter på diskette-ikonet for at gemme...

 DANMARK SET FRA LUFTEN
KOM GODT I GANG MEST AKTIVE BRUGERE STATISTIK BRUGERFORUM 23248 POINT Log ud

1 Oplysninger

Sidst rettet: 2019-05-09 12:38

2. ☒ Du skal acceptere Det Kgl. Biblioteks Reglement

3.

Titel: Dalgård - 1936-1938 -

Person:

Bygningsnavn: Dalgård

Sted: Danmark, Sjælland, Værløse

Vejnavn: Kirke Værløsevej

Husnummer:

Lokalitet: Kirke Værløse

Postnummer: 3500

By: Værløse

Sogn: Værløse

Matrikelnummer: 14 1.

Kommentarer

Tilføj kommentar

Emneord

Tilføj emneord

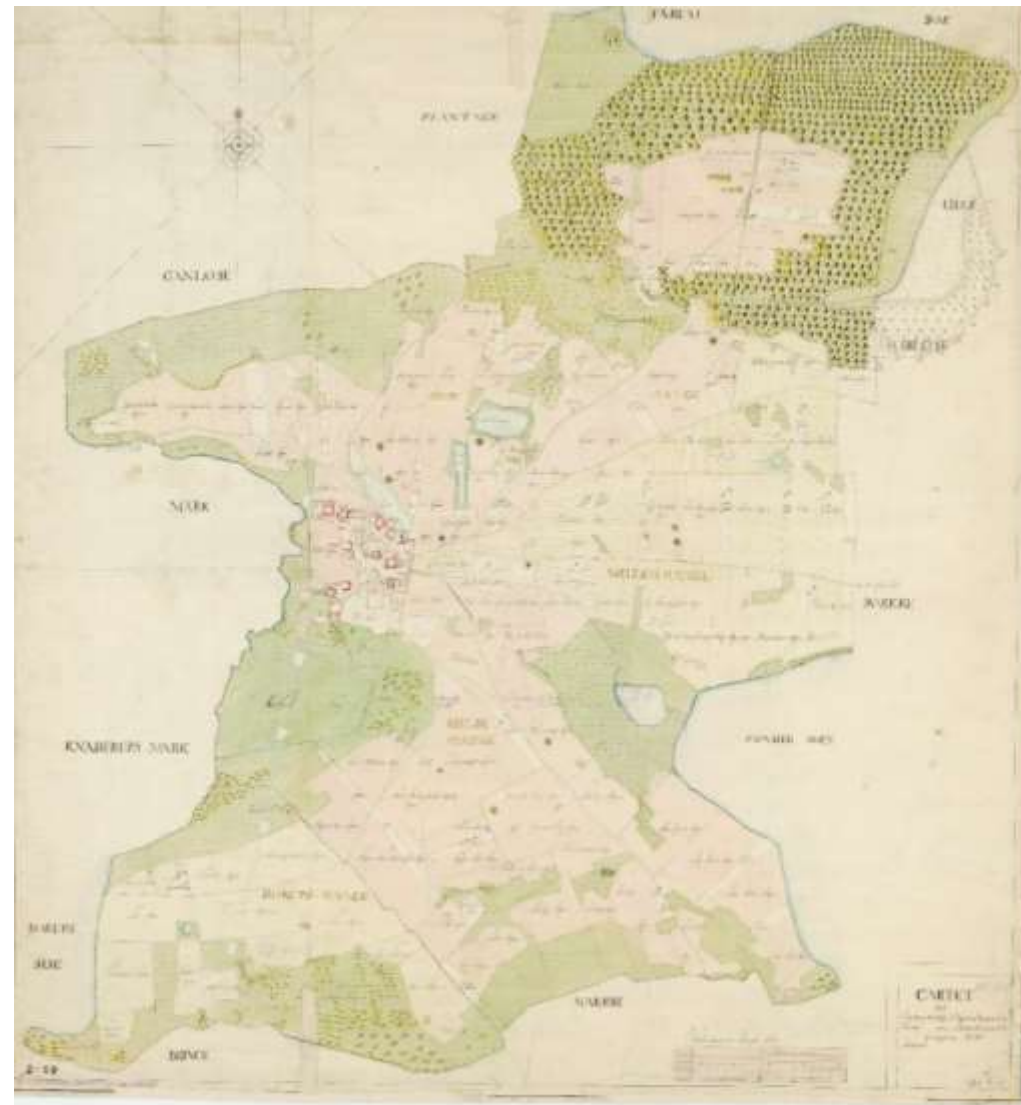

Gården, hvor
Hans Hansen
Dahl voksede
op, fik altså
navnet
Dalgaard.

Men hvor fik
gården sit
navn fra?

**Kirke Værløse
ejerlav blev opmålt
allerede i 1780 i
forbindelsen med
udskiftningen – og
heldigvis er *Ældste
Originalkort* også
bevaret...**

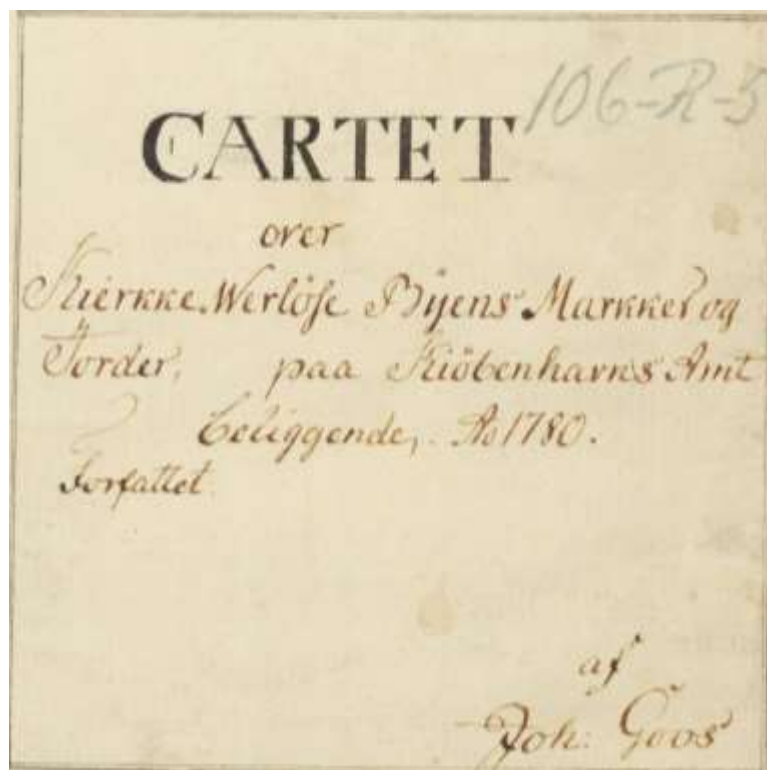
Vi finder *Ældste Originalkort* over Kirke Værløse på *Historiskekort.dk*...

The screenshot shows the 'Historiske Kort' website interface. At the top, the logo 'Historiske Kort Klimadatastyrelsen' is visible. Below it, three red numbers (1, 2, 3) are placed above the filter buttons. The filter buttons are 'Kirke Værløse', 'landøkonomisk kort', and 'Ældste originalkort'. Below the filters, a search bar contains 'Kirke Værløse' (marked with a red 1). To the right of the search bar is a toggle for 'Søg via Kort'. Below the search bar, three red numbers (2, 3, 3) are placed next to the filter categories: 'Dækningsområde', 'Kortgrupper', and 'Kortværker'. The 'Kortgrupper' and 'Kortværker' categories are expanded, showing 'landøkonomisk' and 'Ældste original' respectively. Below the filters, two map thumbnails are shown, both titled 'Kirke-Værløse By' and dated '1780 - 1800'. The first map is labeled 'landøkonomisk' and the second is labeled 'Ældste original'. Below each map, a table lists the map's details: Kortgruppe, Kortværk, Dækningsområde, and Målestok.

Kortgruppe	Kortværk	Dækningsområde	Målestok
landøkonomisk	Ældste original	Danmark	1:4000
landøkonomisk	Ældste original	Danmark	1:4000

Ældste Originalkort over Kirke Værløse gældende fra 1780 til 1800

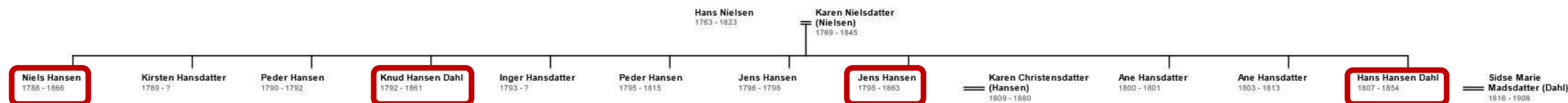
På *Ældste Originalkort* er ejerlavets marknavne noteret...

***Dalgaard* fik
altså (efter al
sandsynlighed)
navn efter den
mark, hvor
den blev
udflyttet til.**

Hans Nielsen og Karen Nielsdatter fik i alt 11 børn. Kun 4 af de i alt 7 drenge nåede selv at stifte familie...

Niels Hansen
1788 - 1866

Husmand

Knud Hansen Dahl
1792 - 1861

*Lærer –
uddannet fra
Jonstrup
Seminarium*

Jens Hansen
1798 - 1863

*Gårdmand –
overtog
Dalgaard*

Hans Hansen Dahl
1807 - 1854

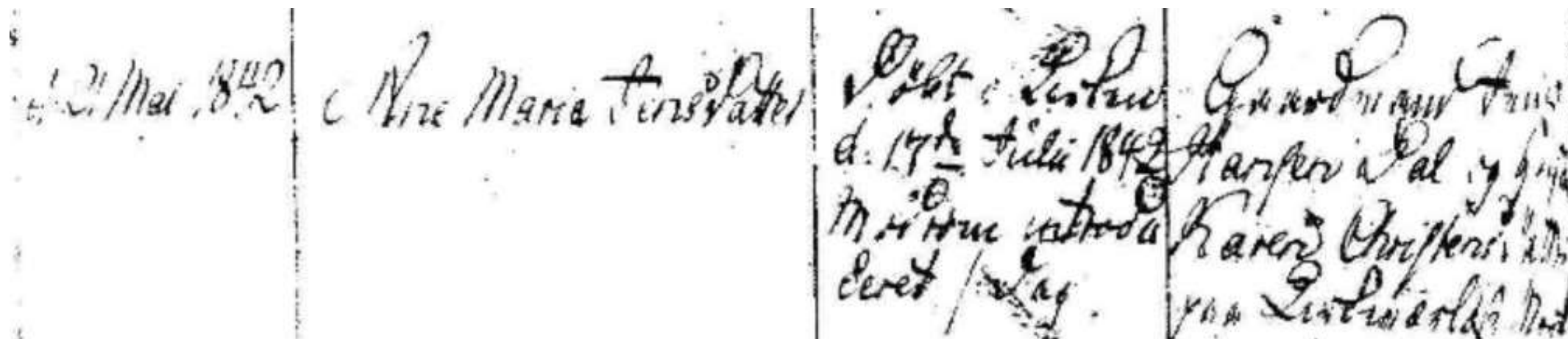
*Lærer –
uddannet fra
Jonstrup
Seminarium*

Kun Knud Hansen Dahl og Hans Hansen Dahl, der begge blev uddannet på Jonstrup Seminarium, tog officielt navnet *Dahl*.

Men navnet var også - i hvert fald i midten af 1800-tallet - (uofficielt) tilnavn for familien på Dalgaard...

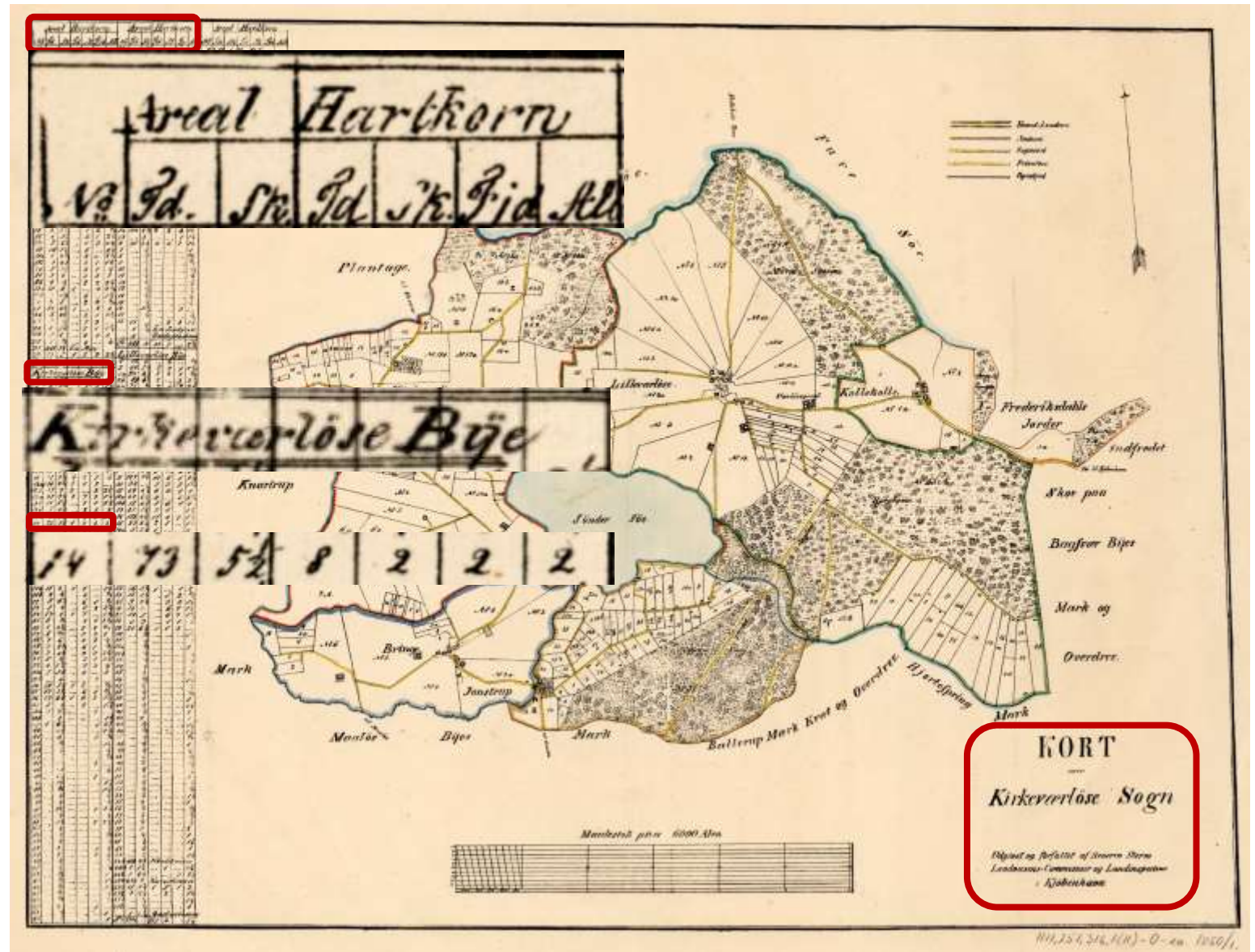

D. 21 Mai 1842. Ane Marie Jensdatter. Døbt i Kirken d. 17de Julii 1842. Moderen introduceret samme Dag. Gaardmand Jens Hansen Dal og Hustru Karen Christensdatter på Kirkewærløse Mark. (Værløse Sogn, hovedministerialbog 1841-1853, 49)

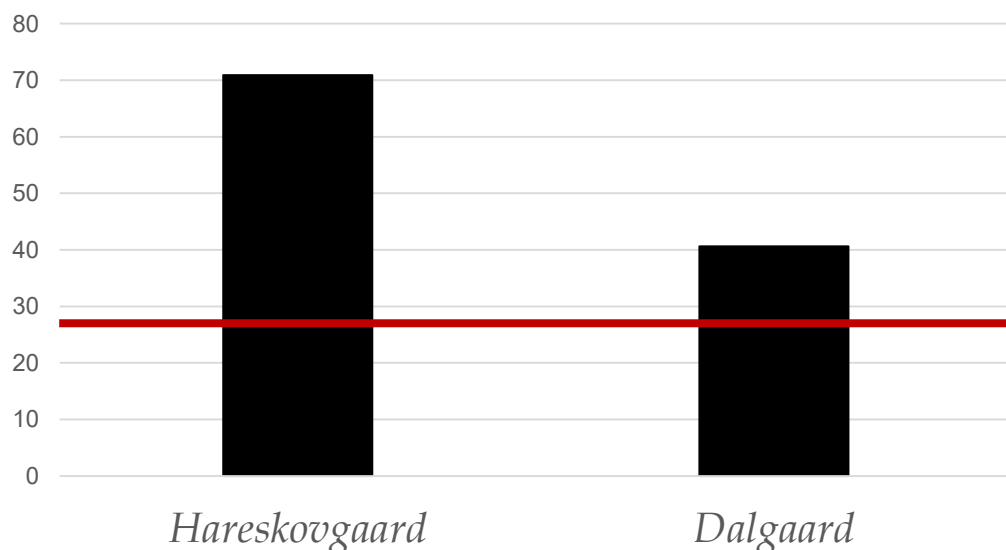
**Knud Hansen Dahl
og og Hans Hansen
Dahl tog altså efter
al sandsynlighed
navnet *Dahl*, fordi
det allerede var
familiens uofficielle
tilnavn.**

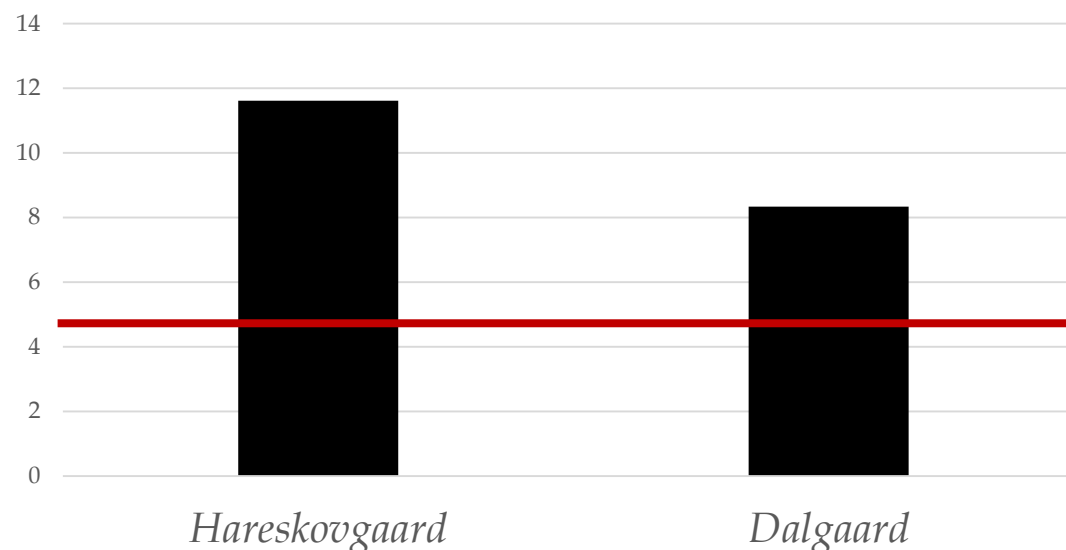

Gårdstørrelser i Værløse Sogn ca. 1850 ifølge Severin Sterm...

Jordtillæggende i hektar
Værløse Sogn ca. 1850

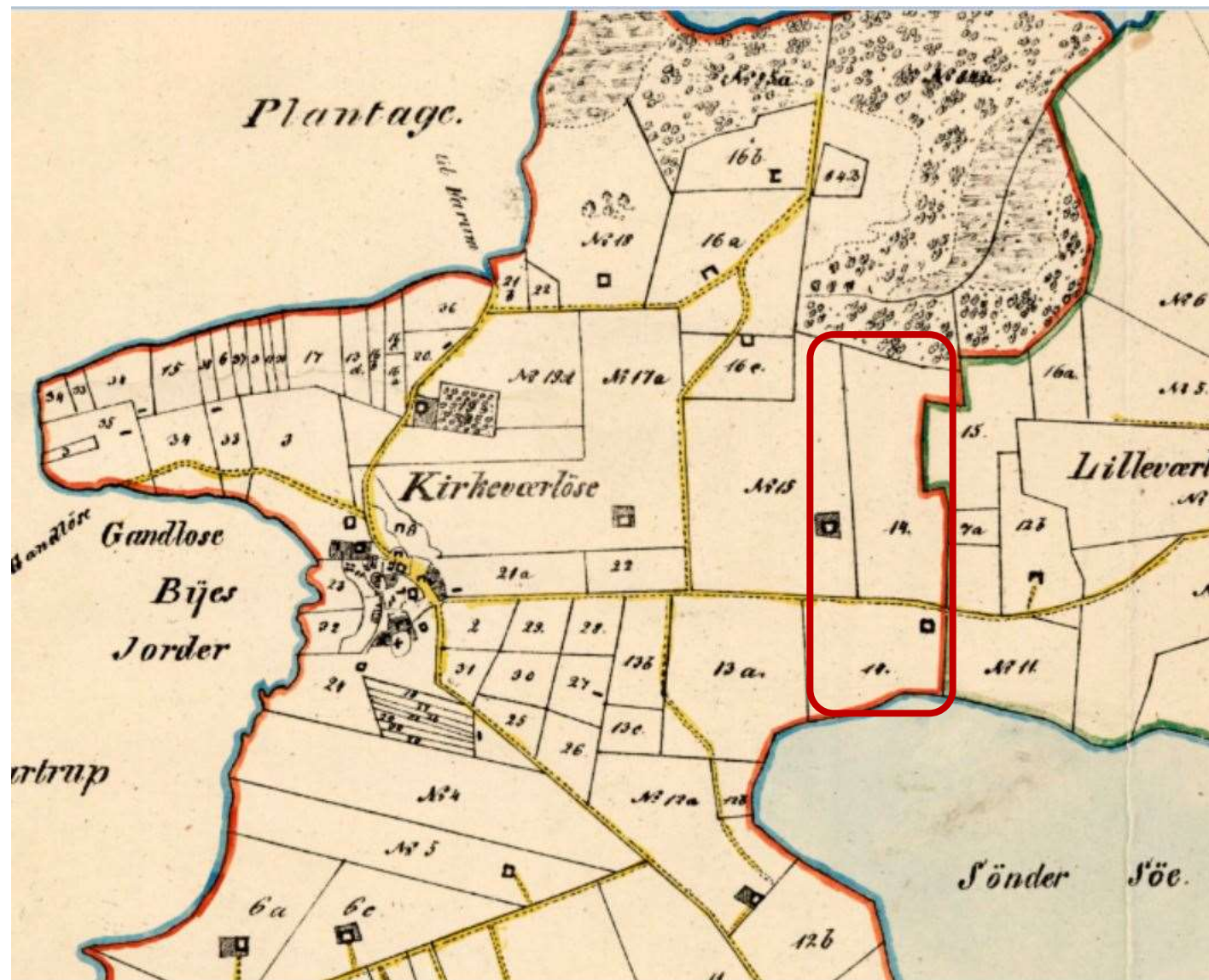
Jordvurdering i tønder hartkorn
Værløse Sogn ca. 1850

Til sammenligning er her vist Hareskovgaard, der var sognets største gård. Gennemsnittet for alle ejendomme på mindst en Td. Hkt., der dengang var grænsen for, hvornår en landejendom betragtedes som en gård, er vist med røde linjer.

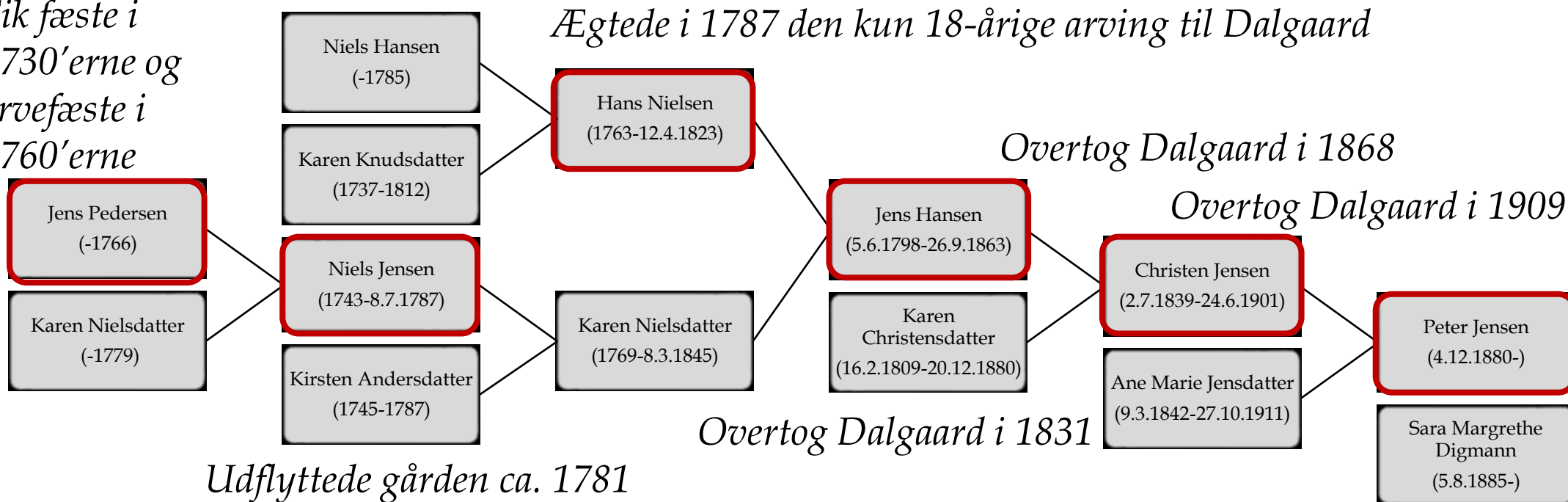

Severin Sterms
kort viser, at
Dalgaard i
midten af 1800-
tallet var blandt
Værløse Sogns 20
største gårde.

Dalgaard gik i arv i seks generationer...

*Fik fæste i
1730'erne og
arvefæste i
1760'erne*

Først i 1916, efter mere end 175 år i samme slægt, blev *Dalgaard* solgt ud af familien.

Men da var det allerede 80 år siden, at Hans Hansen Dahl var kommet til Varpelev, havde indgået ægteskab med Sidse Marie Madsdatter, og givet det navn, der skulle blive kommende generationers slægtsnavn, videre.

Brug af luftfotos i en lokalhistorisk fortælling

Et eksempel til
inspiration...

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Historien om en tordensten

- en historie til inspiration

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Tordensten:

"En folkelig betegnelse for sten, som menes at være faldet ned fra himlen i forbindelse med lynnedslag. Forestillingen har bl.a. været knyttet til flintøkser fra stenalderen, som ifølge folketroen kunne beskytte mod lynnedslag, bringe lykke og værne mod trolddom...."

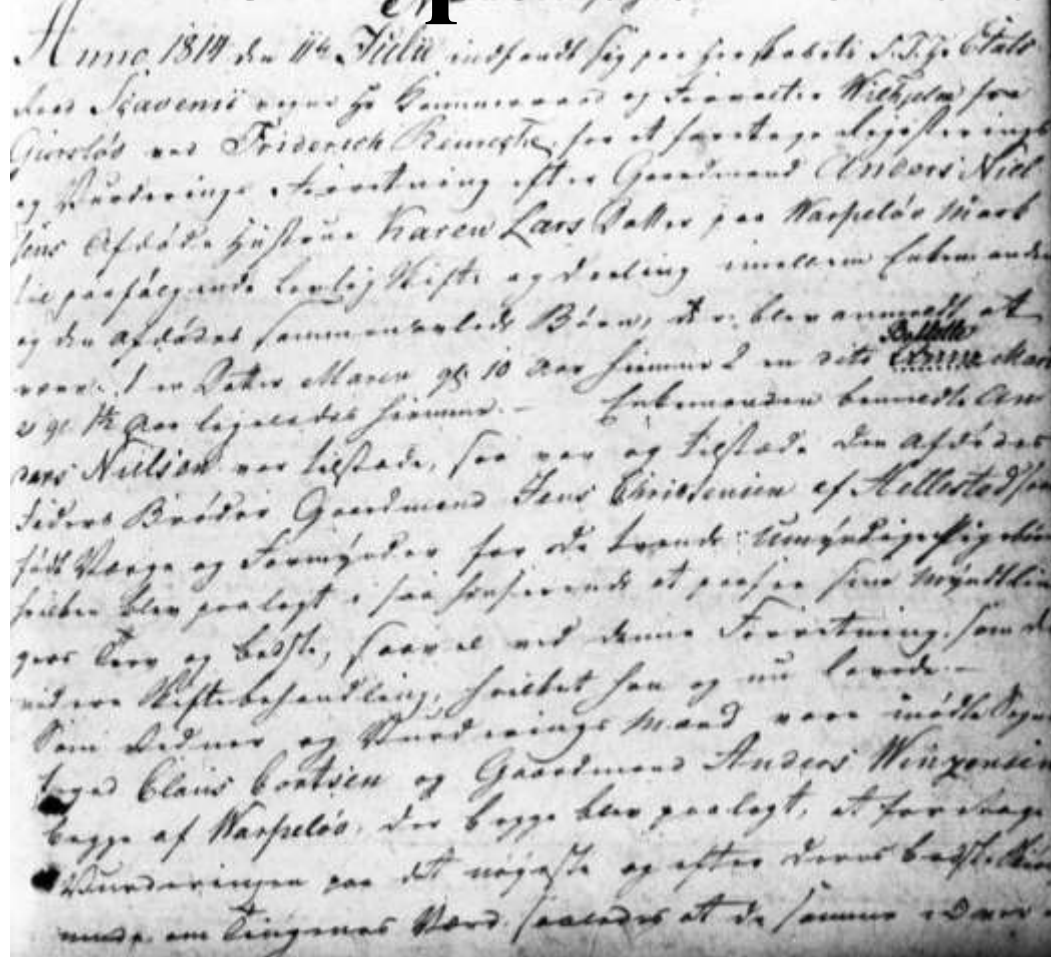
- Lex.dk

Turen går atter til Stevns og til Varpelev...

Min 3xtipoldemors skifte i 1814...

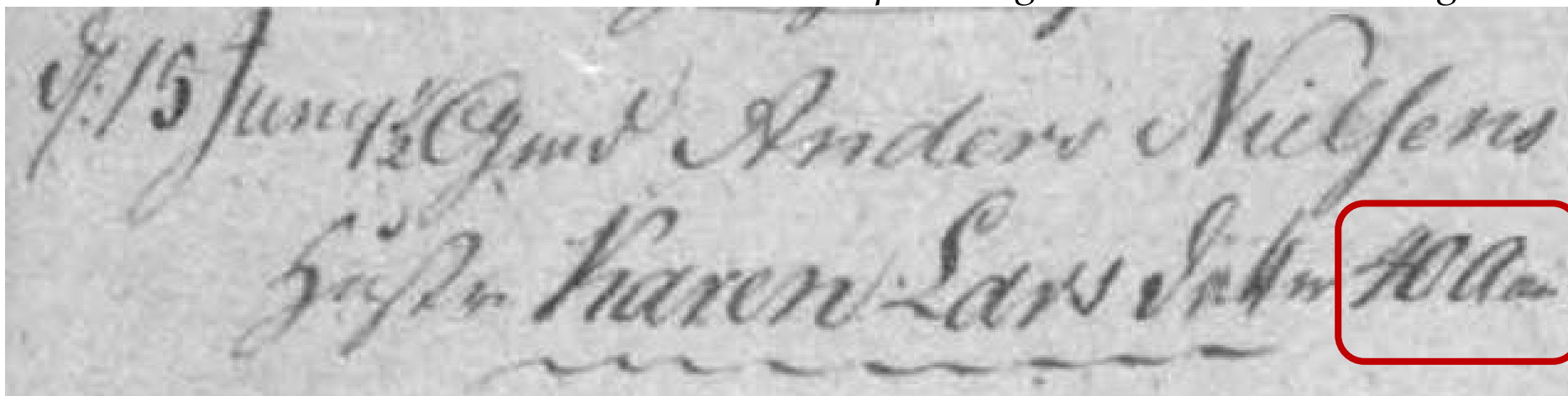

...Gaardmand Anders Nielsens afdøde
Hustru **Karen Larsdatter** paa
Varpelev Mark til paafølgende lovlig
Skifte og deeling imellem Enkemanden
og den afdødes sammenavlede Børn som
blev anmeldt at være 1) en Datter,
Maren gl. 10 Aar, hiemme 2) en ditto
Bolette Marie 1½ Aar ligeledes hiemme.
Enkemanden var tilstede, saa var og
tilstede den afdødes Faders Broder
Gaardmand Jens Christensen af
Hellested som født Værge og
Formynder for de tvende umyndige
Pigebørn...

Karen Larsdatter kom altså *sandsynligvis* fra Hellested...

Varpelev sogns enesteministerialbog, 1814

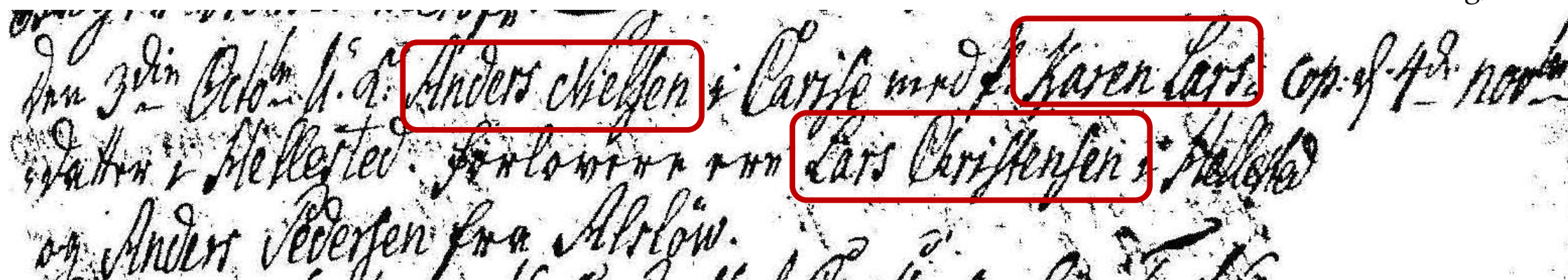

...og var født omkring 1774

Traditionelt bruges sådanne oplysninger til at søge efter dåb, vielse etc. i kirkebøgerne på f.eks. *Arkivalieronline*...

Hellested enesteministerialbog, 1798

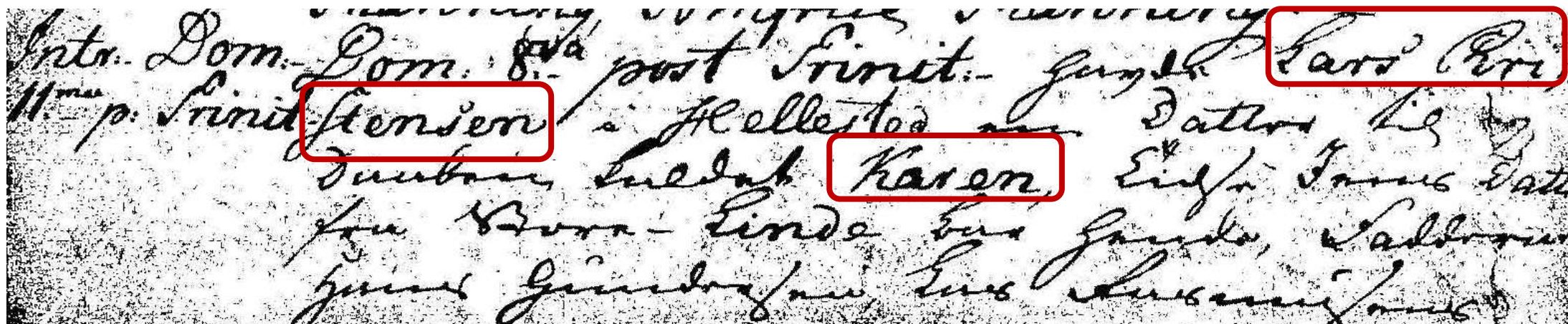
The image shows a snippet of a handwritten church record from 1798. The text is written in cursive. Three names are highlighted with red rectangular boxes: 'Anders Nielsen', 'Karen Larsdatter', and 'Lars Christensen'. The text is as follows: 'Den 3^{die} Octob^{er} u.k. Anders Nielsen i Carise med p. Karen Larsdatter i Hellested. Forloverne var Lars Christensen i Hellested og Anders Pedersen fra Alslöv. Cop. d. 4de nov^{ber}.'

Den 3^{die} Octob^{er} u.k. Anders Nielsen i Carise med p. Karen Larsdatter i Hellested. Forloverne var Lars Christensen i Hellested og Anders Pedersen fra Alslöv. Cop. d. 4de nov^{ber}.

Traditionelt bruges sådanne oplysninger til at søge efter dåb, vielse etc. i kirkebøgerne på f.eks. *Arkivalieronline*...

Hellested enesteministerialbog, 1775

Dom. 8de post Trinit.havde Lars Christensen i Hellested en Datter til Daaben kaldet Karen...

Eller søgning efter hele familier i folketællingerne f.eks. i *Dansk Demografisk Database...*

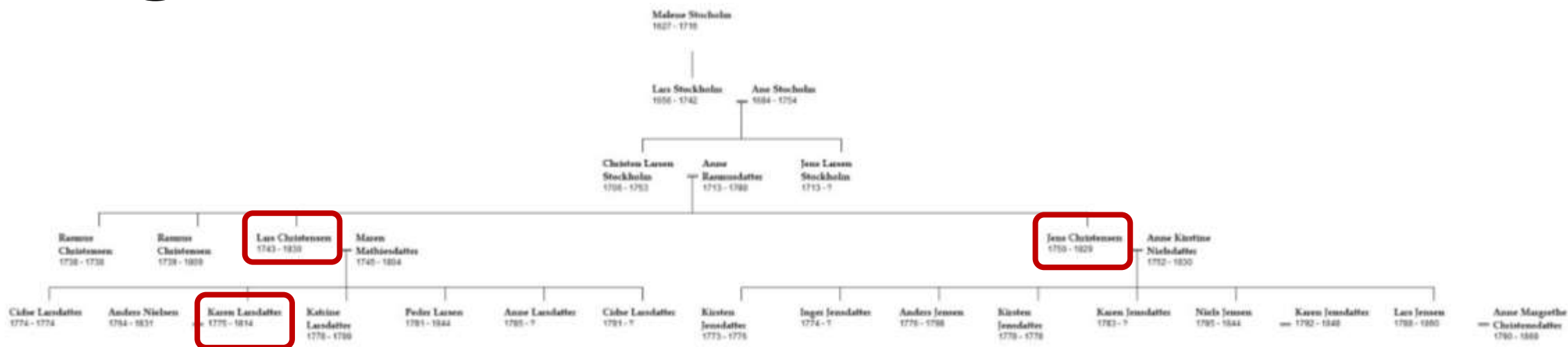
Folketælling 1787, Hellested sogn

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:
Lars Christensen	46	gift	Husbond	Husmand og Væver
Maren Mathiesdatter	42	gift	Madmoder	
Karen Larsdatter	12	ugift	deres barn	
Cathrine Larsdatter	9	ugift	deres barn	
Anne Larsdatter	2	ugift	deres barn	
Peder Larsen	6	ugift	deres barn	

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:
Jens Christensen	40	gift	Husbond	Bonde og Gårdbeboer
Anne Nielsdatter	39	gift	Madmoder	
Anders Jensen	10	ugift	deres barn	
Inger Jensdatter	12	ugift	deres barn	
Karen Jensdatter	4	ugift	deres barn	
Niels Jensen	2	ugift	deres barn	
Anne Rasmusdatter	73	enke	Mandens moder	

Med det formål at konstruere et slægtstræ...

**Historiske
luftfotos kan
imidlertid give
et indtryk af
det liv familien
levede, og det
lokalsamfund,
der omgav
den...**

**DET KGL.
BIBLIOTEK**
Royal Danish Library

Sylvest Jensen Luftfoto, 1956

**Hellested var
ikke en lille
landsby...
Ved ejerlavets
udskiftning i 1799
havde byen 17 gårde
og 28 huse.**

*"I Hellested er der
sytten ærlige mænd
– og så præsten og
degnen og mølleren
– det er tyve!"*

- Ældre lokal talemåde

Stevns

- *før udflytningen*

Nu hvor vi kender ejerlav samt navnet på et jordbesiddende familieoverhoved i starten af 1800-tallet...

Kan vi via *Original-1-kortet* finde familiens ejendoms præcise placering...

The screenshot shows the 'Historiske Kort' website interface. At the top, there are three red numbers 1, 2, and 3 pointing to the filter buttons 'Hellested', 'matrikelkort', and 'Original 1' respectively. On the left, under 'FILTRÉR DIN SØGNING', there are three red numbers 1, 2, and 3 pointing to the search input field (containing 'Hellested'), the 'Kortgrupper' dropdown menu, and the 'Kortværker' dropdown menu respectively. The main area displays three map thumbnails with their details:

Arøje By, Hellested	Barup By, Hellested	Hellested By, Helles...
1809 - 1860	1809 - 1855	1809 - 1861
Kortgruppe: matrikelkort	Kortgruppe: matrikelkort	Kortgruppe: matrikelkort
Kortværk: Original 1	Kortværk: Original 1	Kortværk: Original 1
Dækningsomr: Danmark	Dækningsomr: Danmark	Dækningsomr: Danmark
Målestok: 1:4000	Målestok: 1:4000	Målestok: 1:4000

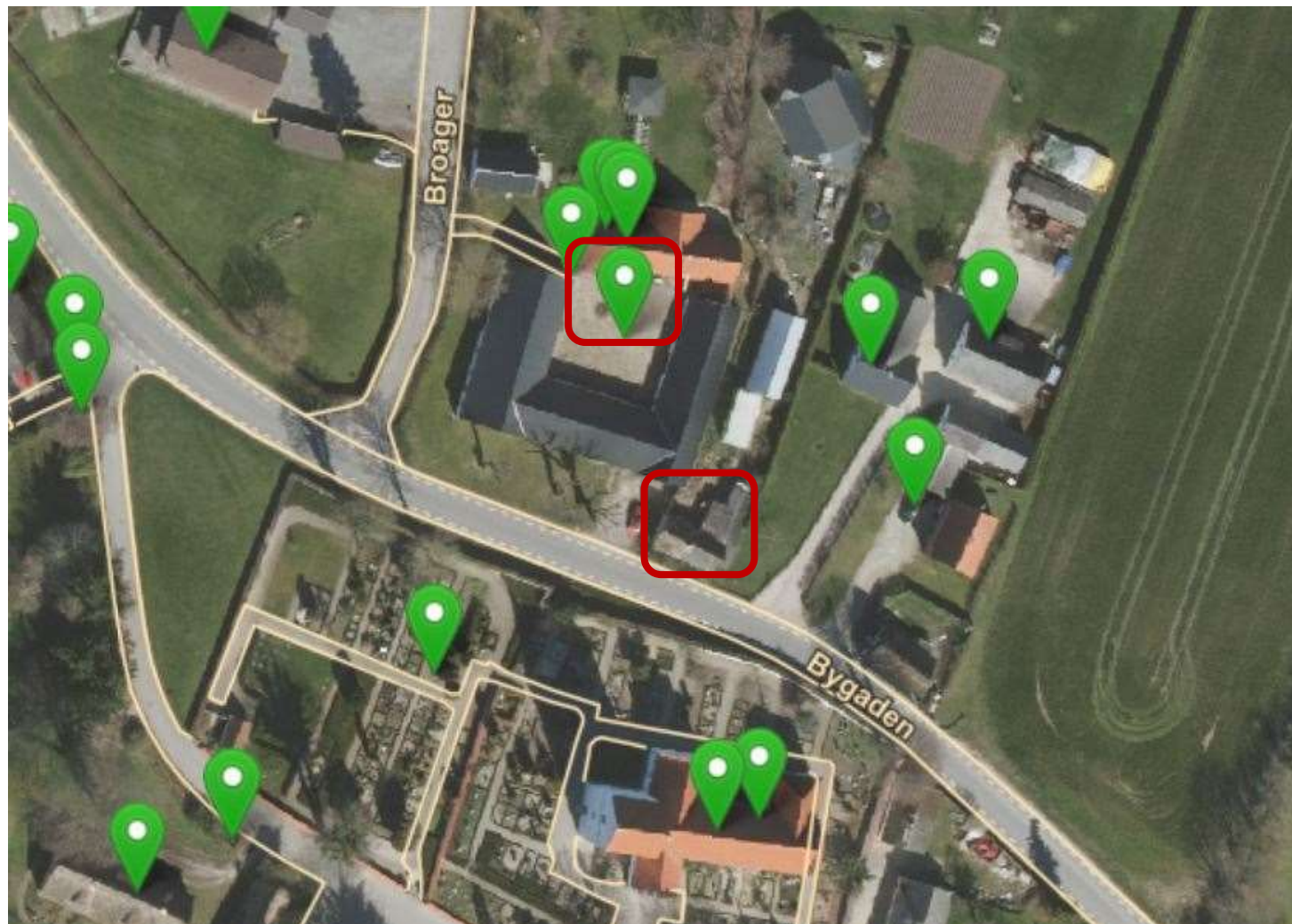
Original-1-kort over Hellested gyldigt fra 1809-1861...

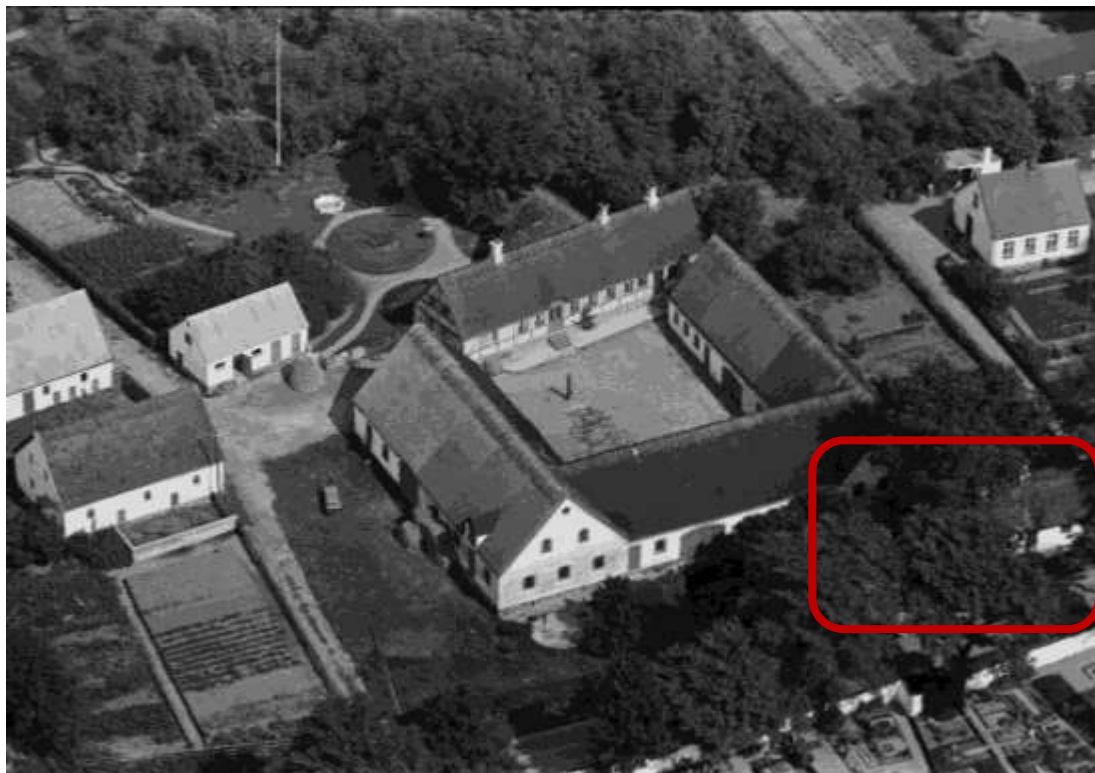
Kender man en
ejendoms
præcise
placering, kan
man via
*Danmark set fra
luften* finde
historiske
luftfotos af
ejendommen...

**DET KGL.
BIBLIOTEK**
Royal Danish Library

Sylvest Jensen Luftfoto, 1936-1938

Sylvest Jensen Luftfoto, 1936-1938

**Ifølge BBR var huset,
der i dag er nedrevet,
bygget i 1750 og på 80
m²...**

**Men det var et dobbelthus!
Karen Larsdatter voksede
op med sin far, mor og fire
søskende i den venstre
(mindste) del af huset.**

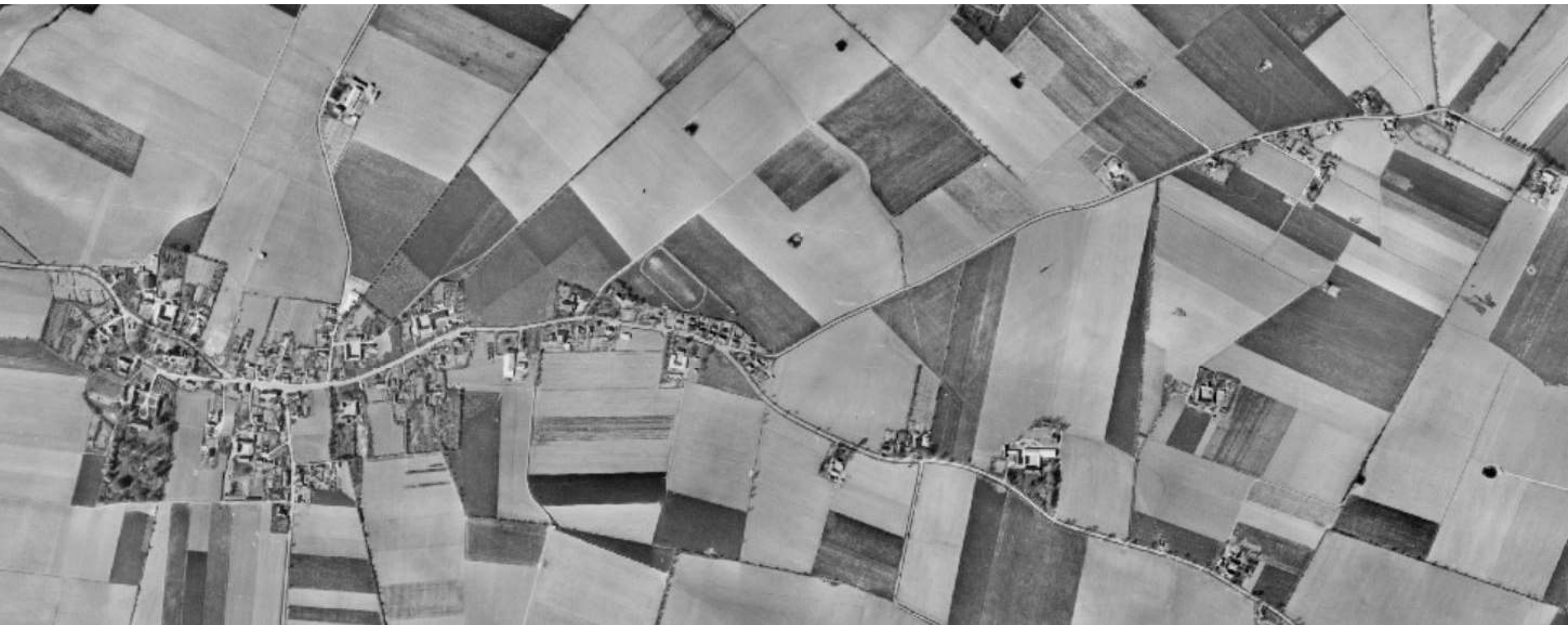
**Ældre luftfotos af
byens ældste gårde
og huse kan give et
indtryk af arkitek-
turen i den by,
Karen Larsdatter
voksende op i...**

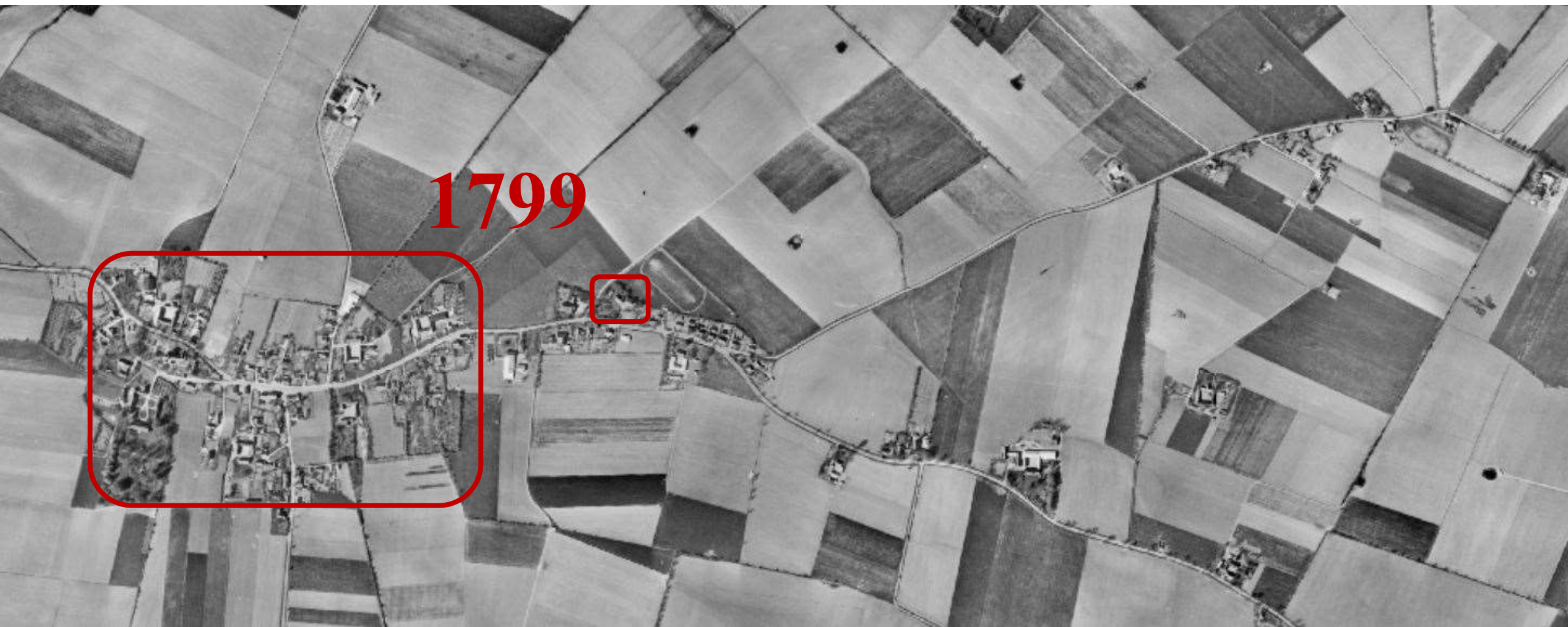
Byens udstrækning i 2021...

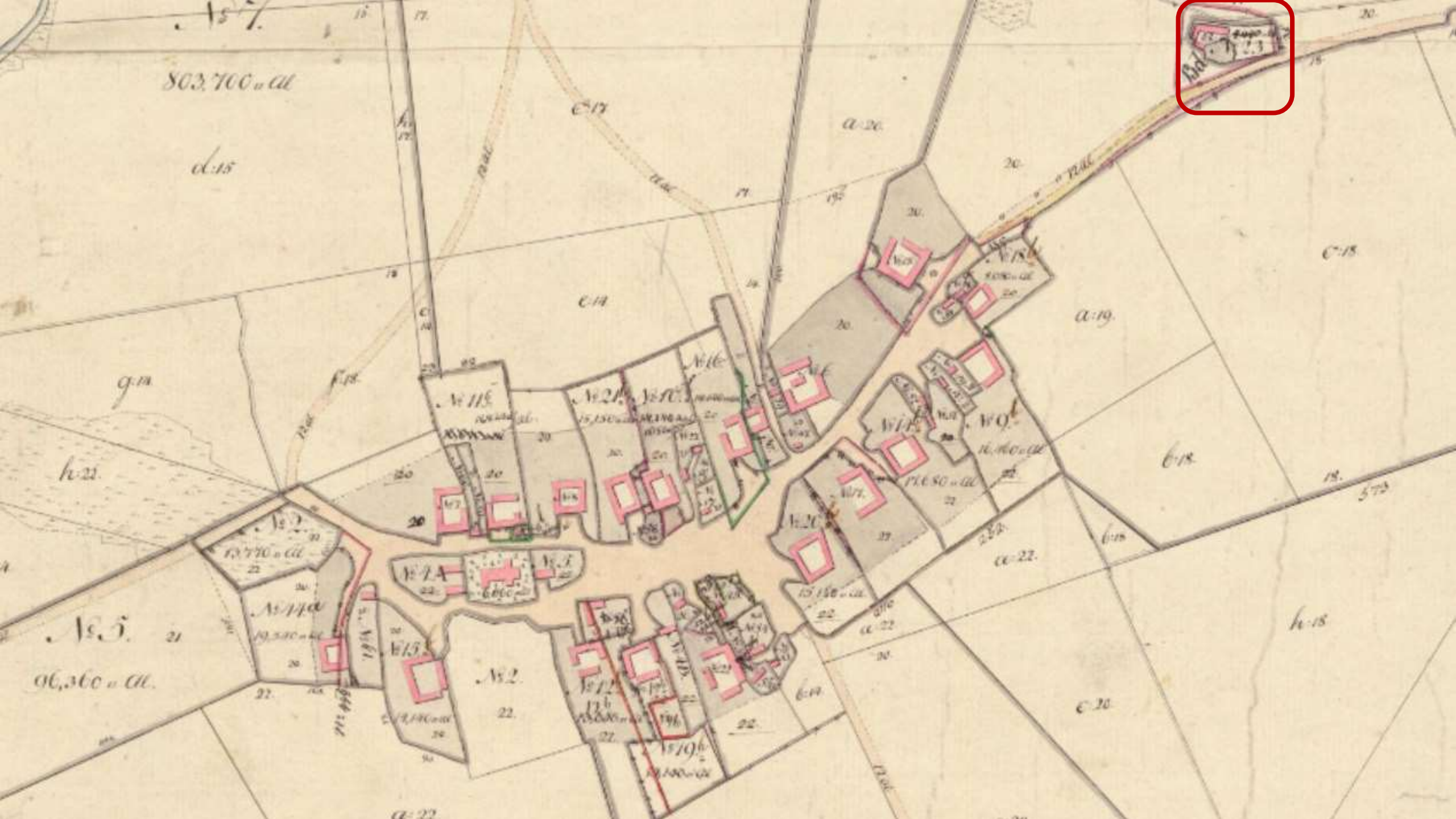

Byens udstrækning i 1954...

Byens udstrækning i 1799...

Hellested Mølle

1905-1945

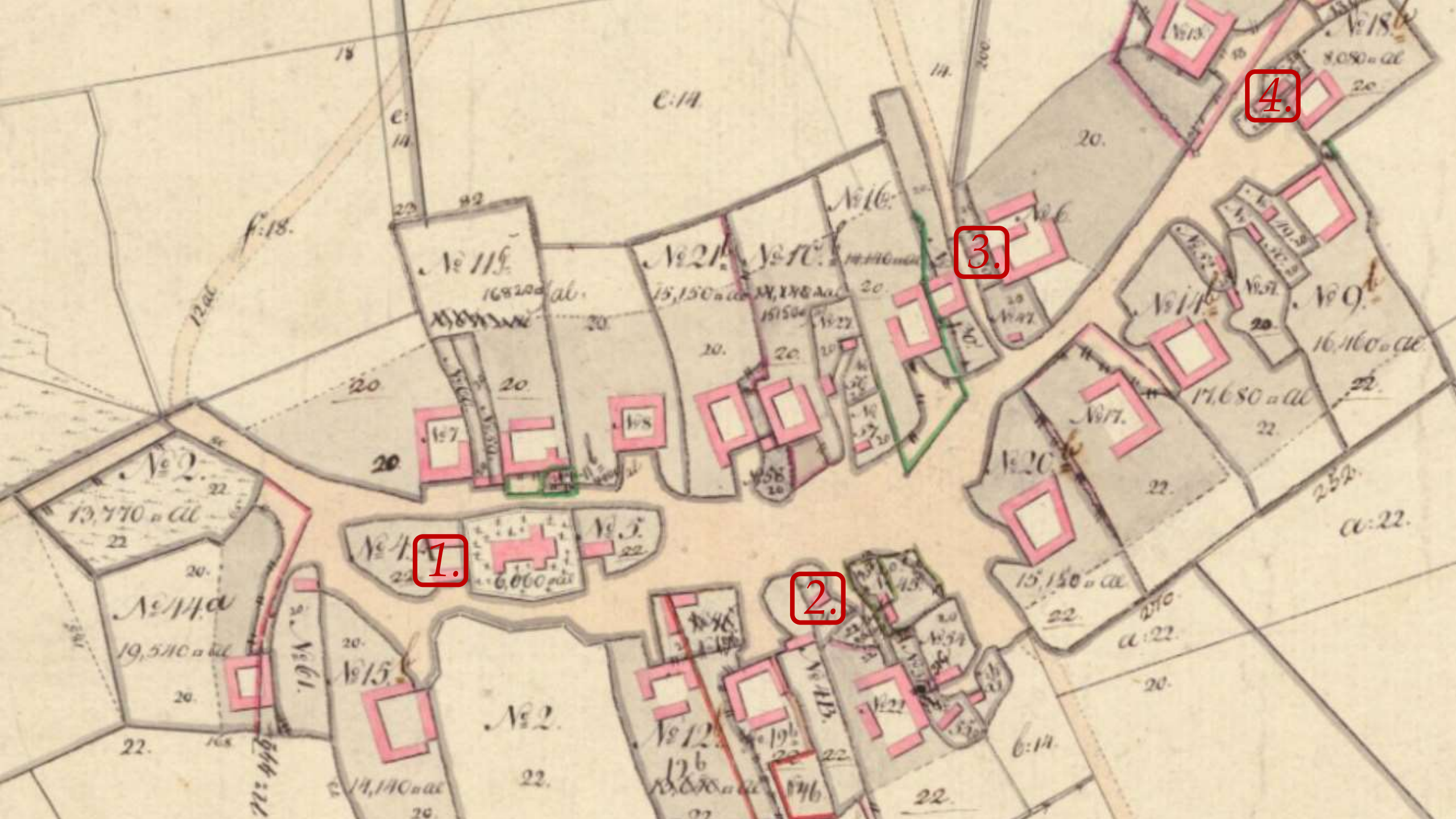
1945-1970

1720-1905

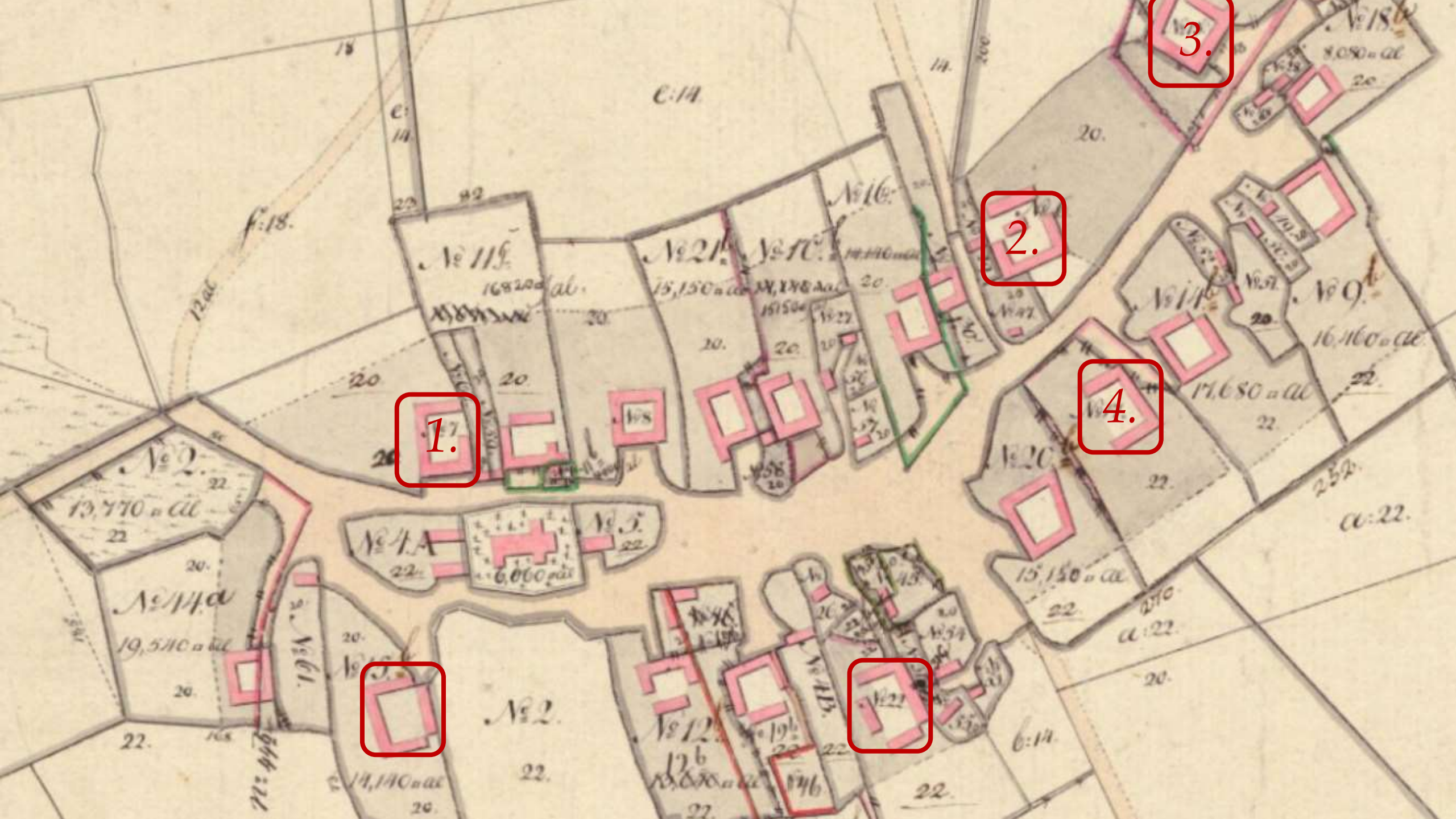

**DET KGL.
BIBLIOTEK**
Royal Danish Library

Fem af byens ældste huse

1.

2.

4.

3.

5.

Fire af byens seks ældste gårde

Sylvest Jensen Luftfoto, 1936-1938

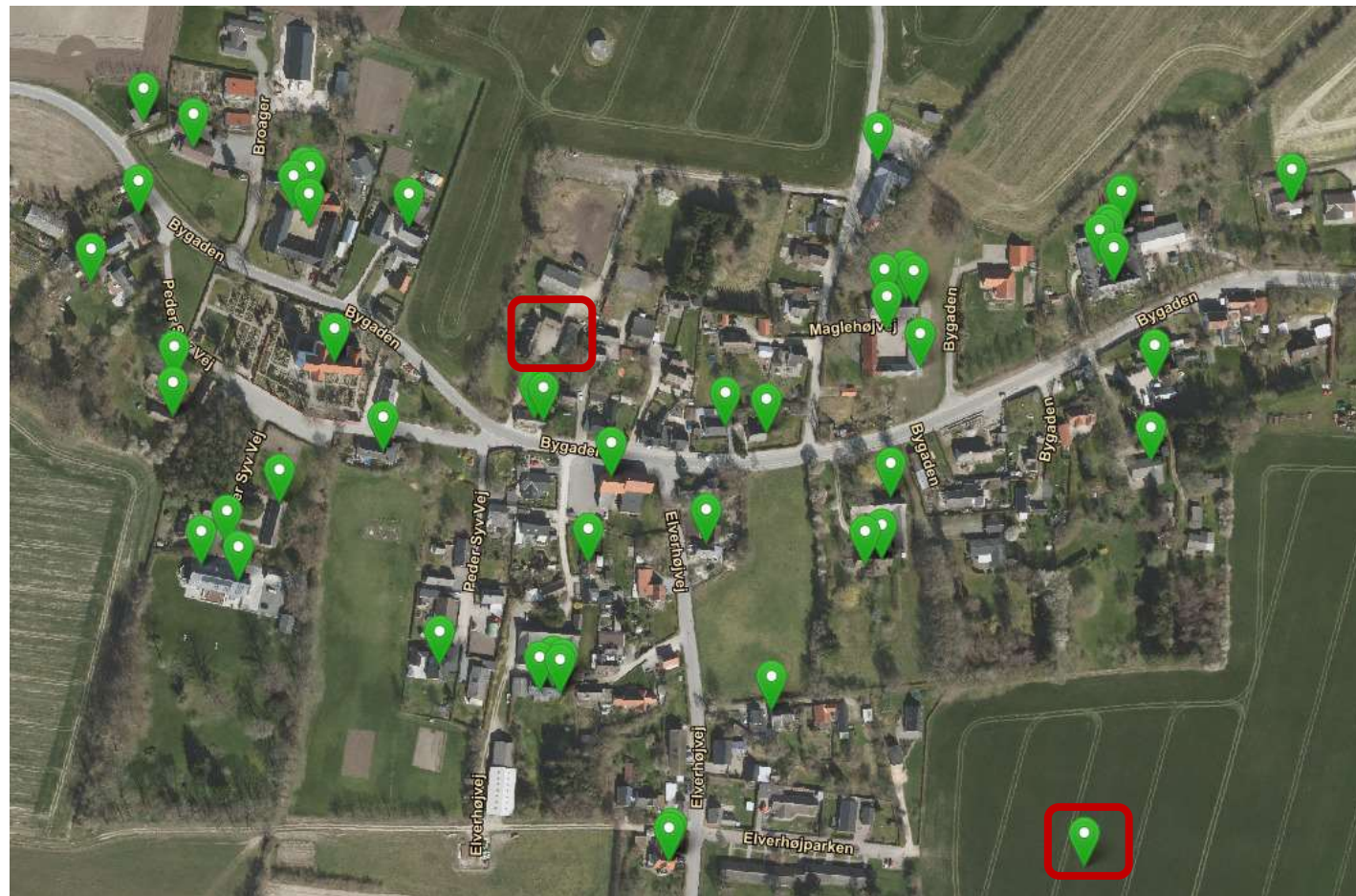

Jens Christensens gård kan også
lokaliseres ved brug af Original-1-
kortet...

Gaardmændene
7. # Lars Rasmussen
11. 2 Christen Jensen Niels Rasmussen
3. 1 Niels Hansen Anders Nielsen
21. 4 Jens Christensen

På *Danmark*
set fra luften
er et enkelt
ældre billede,
der viser
stuehuset, som
det så ud i
slutningen af
1940'erne...

Sylvest Jensen Luftfoto, 1946-1949

På *Danmark
set fra luften*
er et enkelt
ældre billede,
der viser
stuehuset, som
det så ud i
slutningen af
1940'erne...

Sylvest Jensen Luftfoto, 1946-1949

På *Danmark*
set fra luften
er et enkelt
ældre billede,
der viser
stuehuset, som
det så ud i
slutningen af
1940'erne...

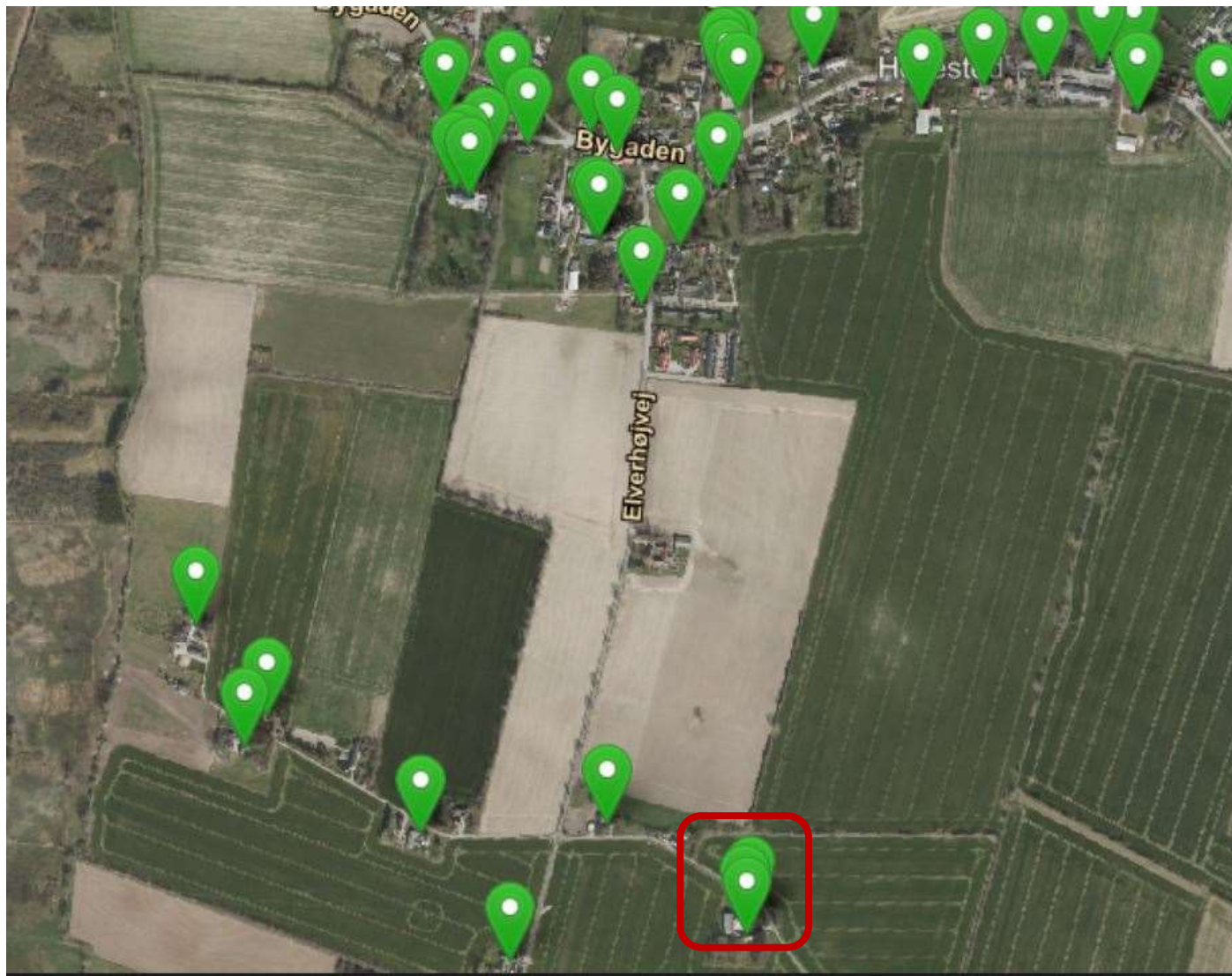
Sylvest Jensen Luftfoto, 1946-1949

Original-1-kortet viser også, hvor gården blev udflyttet til...

På *Danmark set
fra luften* finder vi
ikke bare
adskillige billeder
af den udflyttede
gård...

På de lave
målebordsblade,
som ligger som
kortlag på
*Danmark set fra
luften*, finder vi
også gårdens
navn...

Kildegaard med
stuehus opført i
1907 efter en
brand, men med
ældre drifts-
bygninger...

Sylvest Jensen Luftfoto, 1936-1938

Kildegaard med nye
driftsbygninger
opført efter en
brand i 1947...

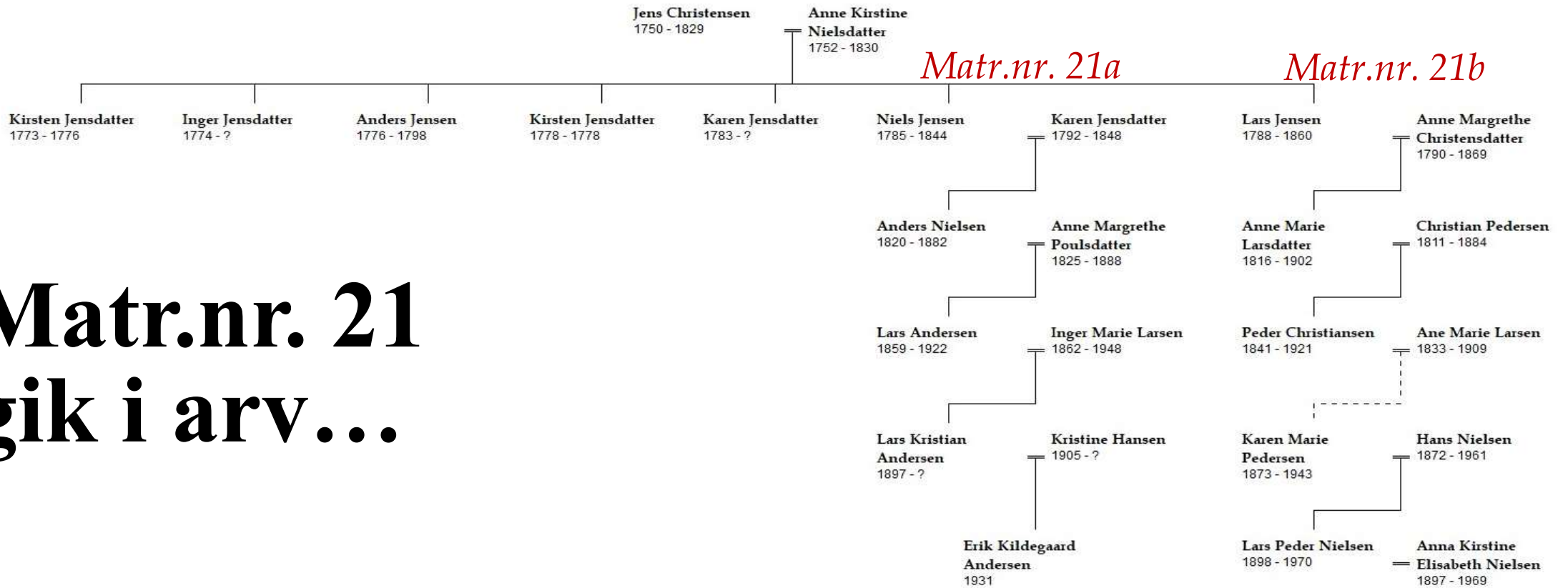

Sylvest Jensen Luftfoto, 1949

Søgning i folketællingerne på *Dansk Demografisk Database* afslører...

Matr.nr. 21

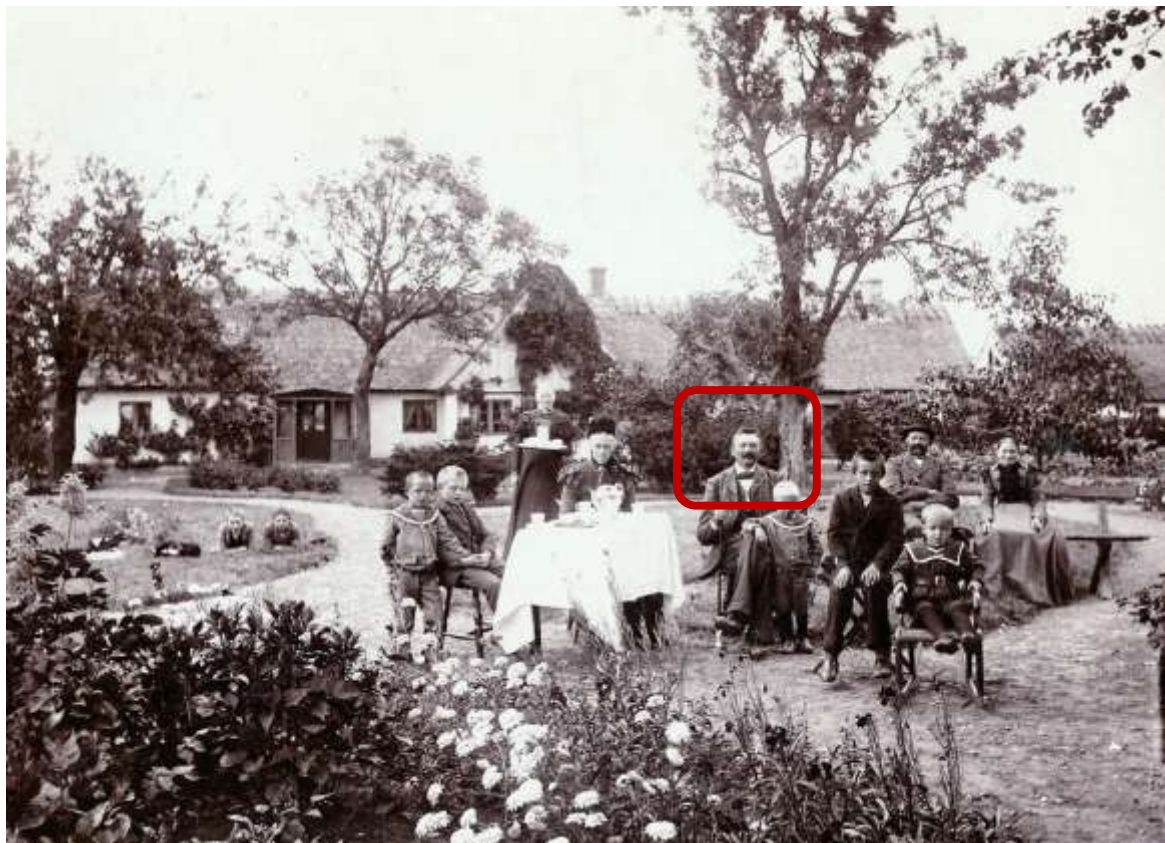

Matr.nr. 21 gik i arv...

Matr.nr. 21a

(Ifølge BBR er nuværende hovedhus bygget i 1907)

Familien fotograferet i deres have før 1907

Niels Jensen
1785 - 1844
Gårdmand; overtager og
udflytter gården i 1814

Karen Jensdatter
1792 - 1848

Anders Nielsen
1820 - 1882
Gårdmand; får arvefæste
fra Bregentved Gods i 1875

Anne Margrethe
Poulsdatter
1825 - 1888

Lars Andersen
1859 - 1922
Gårdejer

Inger Marie Larsen
1862 - 1948

Lars Kristian
Andersen
1897 - ?
Gårdejer

Kristine Hansen
1905 - ?

Erik Kildegaard
Andersen
1931
Gårdejer

Matr.nr. 21b
(Ifølge BBR bygget i 1800)

Familien fotograferet i deres stue, 1918

Lars Jensen
1788 - 1860
Daglejer; Arbejdsmand;
Graver og ringer ved Hellested Kirke

Anne Margrethe
Christensdatter
1790 - 1869

Anne Marie
Larsdatter
1816 - 1902

Christian Pedersen
1811 - 1884
Daglejer; Arbejdsmand

Peder Christiansen
1841 - 1921
Husmand; Jordbruger;
Graver ved Hellested Kirke

Ane Marie Larsen
1833 - 1909

Karen Marie
Pedersen
1873 - 1943

Hans Nielsen
1872 - 1961
Graver og ringer ved
Hellested Kirke

Lars Peder Nielsen
1898 - 1970

Anna Kirstine
Elisabeth Nielsen
1897 - 1969

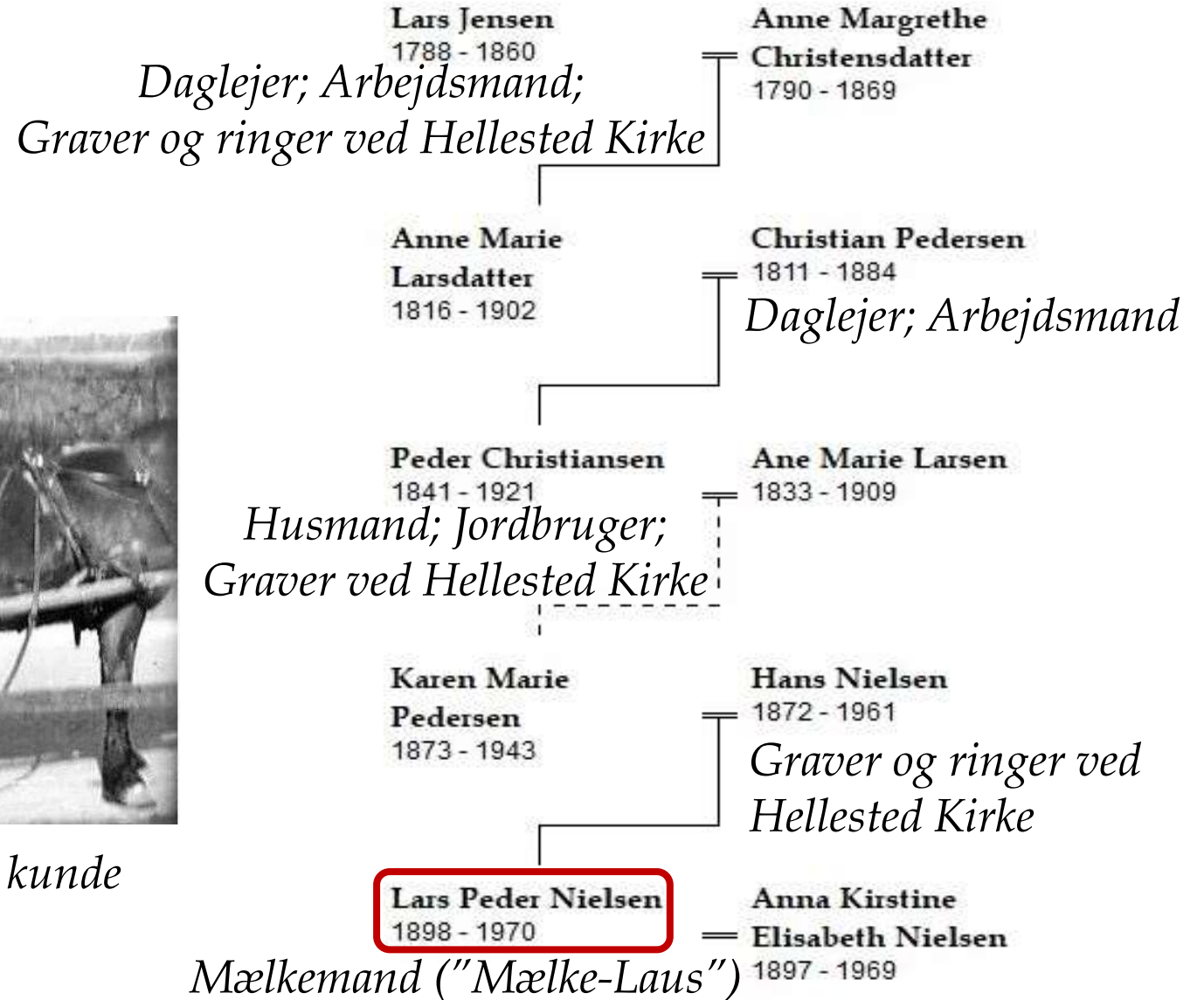
Mælkemand ("Mælke-Laus")

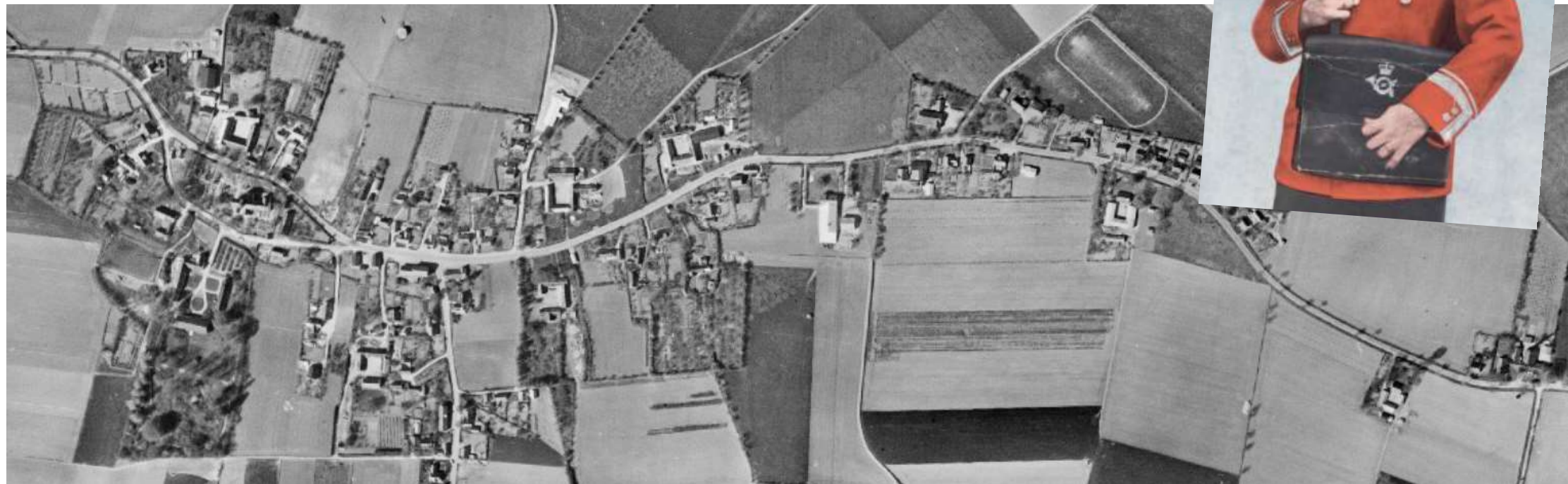
Matr.nr. 21b
(Ifølge BBR bygget i 1800)

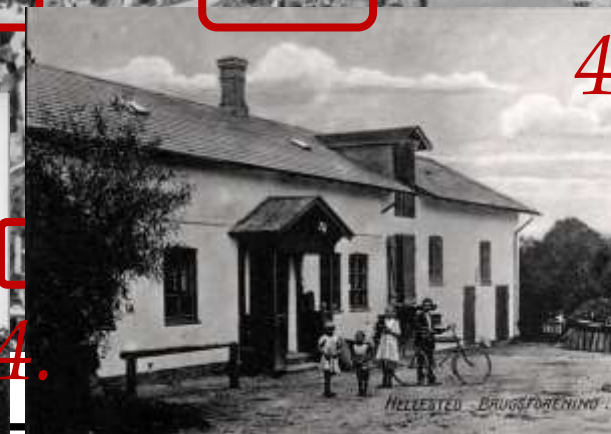

Mælke-Laus ved sin mælkevogn med en kunde

Postkort fra årene omkring 1910 viser den by, Mælke-Laus var barn i...

Luftfotos fra 1958 viser det lokalsamfund, Mælke- Laus blev gammel i...

Arbejderbrugsen & Slagteren

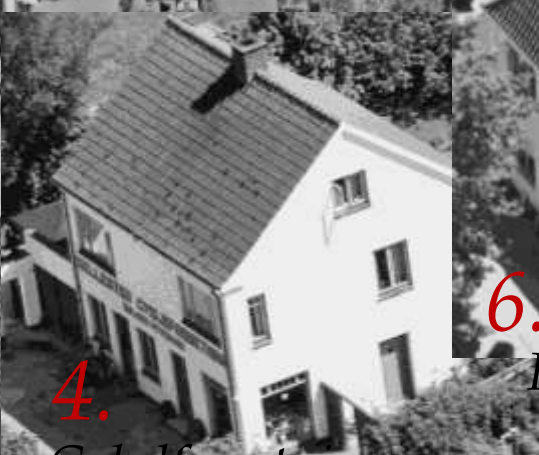
Brødsalget

Skolen

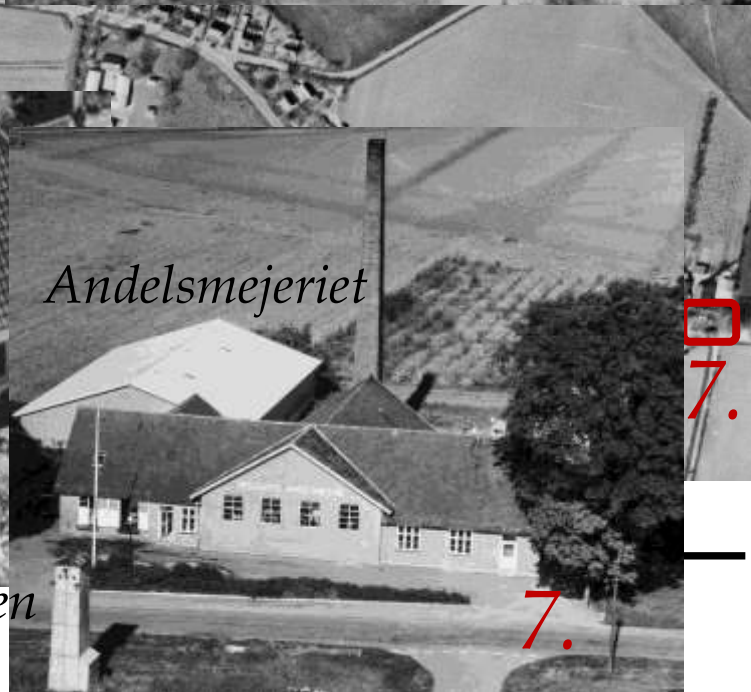
Brugsforeningen

Cykelforretningen

Radioforretningen

Andelsmejeriet

Matr.nr. 21b gik altså i arv i seks generationer! Først i 1971 blev huset sat til salg på det fri marked...

Ariel, 1987

**Tilfældet ville, at køberen var tiptipoldebarn af Karen Larsdatter...
- *og min far!***

Tak for jeres opmærksomhed

**DET KGL.
BIBLIOTEK**
Royal Danish Library

Artikler:

Dahl, M. C.: Kort som slægtshistoriske kilder. *Geoforum – Perspektiv*, Vol. 20 No. 38 (2021):

<https://journals.aau.dk/index.php/gfp/article/view/6680/5816>

Dahl, M. C.: Gårdbilledet fra Grindsted. *Fund Og Forskning I Det Kongelige Biblioteks Samlinger*, 58, 281 (2019):

<https://tidsskrift.dk/fundogforskning/article/view/125307>

Hansen, M. D: Luftfotografiets vej til succes. *Magasin fra Det Kongelige Bibliotek*, Årg. 25, Nr. 4 (2012):

<https://tidsskrift.dk/magasin/article/view/66747/96261>

Alle tre artikler ligger online som open access, og kan frit downloades.

